



SENÁT

PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

9. funkční období

296

Návrh senátního návrhu zákona senátora Libora Michálka a dalších senátorů, kterým se mění zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů



2014

Parlament České republiky

Senát

9. funkční období

2014

N á v r h
senátního návrhu zákona

**senátora Libora Michálka, Aleny Dernerové, Miroslava Krejči,
Jaroslava Doubravy, Zdeňka Brože a Pavla Lebedy**

**kterým se mění zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném
přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů**

N á v r h

ZÁKON

ze dne 2014,

kterým se mění zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o svobodném přístupu k informacím

Čl. I

Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění zákona č. 101/2000 Sb., zákona č. 159/2000 Sb., zákona č. 39/2001 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 61/2006 Sb., zákona č. 110/2007 Sb., zákona č. 32/2008 Sb., zákona č. 254/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., nálezů Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 123/2010 Sb., zákona č. 375/2011 Sb. a zákona č. 167/2012 Sb., se mění takto:

1. V § 1 se za slova „poskytování informací“ vkládá čárka, slova „a dále upravuje“ se vypouštějí a za slova „k těmto informacím“ se vkládá text „a postavení Úřadu pro ochranu informačních svobod (dále jen „Úřad“).
2. V § 2 odst. 1 se za slova „jsou státní orgány“ vkládá text „a státem ovládané společnosti“ a za slovy „územní samosprávné celky,“ se vypouští slovo „a“. Za slova „jejich orgány“ se vkládá text „a jimi ovládané společnosti, příspěvkové organizace, státní podniky, zdravotní pojišťovny a další“.
3. § 2 odst. 2 zní:
„(2) Povinnými subjekty jsou dále ty subjekty, kterým zákon svěřil působnost v oblasti veřejné správy nebo na které byla přenesena veřejnoprávní působnost jiného povinného subjektu, a to v rozsahu svěřené nebo přenesené působnosti.“

4. V § 2 se na konci odstavce 3 tečka nahrazuje středníkem a doplňují slova: „to neplatí, pokud se požaduje informace pro opakované použití.“.
5. V § 2 se na konci odstavce 4 doplňují slova: „s výjimkou opakovaně vytvářených informací“.
6. V § 3 v odstavci 2 se slova „Možností dálkového přístupu“ nahrazují slovy „Dálkovým přístupem“.

7. V § 3 odstavec 5 zní:

(5) „Zveřejněnou informací pro účel tohoto zákona je informace zveřejněná dálkovým přístupem.“

Poznámka pod čarou č. 2a se ruší.

8. V § 3 se doplňují odstavce 7 až 15, které včetně poznámek pod čarou č. 2a a 2c až 2f znějí:

(7) Opakovaným použitím informací je použití informací pro jiný než původní účel, pro který byly získány v působnosti povinného subjektu. Výměna informací mezi povinnými subjekty výhradně k plnění jejich působnosti nepředstavuje opakované použití ^{2a)}.

(8) Opakovaně vytvářenou informací je informace, která se ve stejném typu podoby opakovaně vytváří ve vztahu ke stejnému typu obsahu.

(9) Metadata jsou pro účely tohoto zákona data popisující souvislosti, obsah a strukturu zaznamenaných informací a jejich správu v průběhu času.

(10) Strojově čitelný formát je formát souboru s takovou strukturou, která umožňuje programovému vybavení v něm snadno nalézt, rozpoznat a získat z něj konkrétní údaje, včetně jednotlivých uvedených skutečností a jejich vnitřní struktury ^{2c)};

(11) Otevřený formát je formát souboru, který není závislý na žádné platformě a je zpřístupněn veřejnosti bez jakéhokoli omezení, které by omezilo použití informací ^{2d)};

(12) Otevřená formální norma je norma, která byla písemně stanovena a obsahuje specifikace požadavků na zajištění interoperability programového vybavení ^{2e)};

(13) Kopii spisu je elektronická kopie spisového materiálu, zahrnující veškeré údaje potřebné pro posouzení žádosti a jejího vyřízení, včetně grafických.

(14) Univerzitní knihovnou je knihovna vysoké školy univerzitního typu anebo její součástí ^{2f)}“

(15) Stížností se pro účely tohoto zákona rozumí podnět k zahájení správního řízení podle § 42 správního řádu, jehož předmětem je přezkoumání postupu povinného subjektu vůči žadateli.

Poznámky pod čarou č. 2a a 2c až 2f znějí:

- „^{2a)} článek 2 odst. 4 Směrnice 2003/98/ES 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru.
- ^{2c)} článek 2 odst.6 Směrnice 2003/98/ES 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru ve znění Směrnice 2013/37/EU
- ^{2d)} článek 2 odst. 7 Směrnice 2003/98/ES 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru ve znění Směrnice 2013/37/EU
- ^{2e)} článek 2 odst.8 Směrnice 2003/98/ES 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru ve znění Směrnice 2013/37/EU
- ^{2f)} hlava II zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách).“.

9. V § 4 název ustanovení zní:

„Způsob, formát a jazyk poskytování informací“

10. V § 4 odstavec 2 včetně poznámky pod čarou č. 2g zní:

(2) Informace v elektronické podobě povinný subjekt zásadně poskytuje alespoň v jednom otevřeném a strojově čitelném formátu spolu s metadaty; formát a metadata musí splňovat formální otevřenou normu ^{2g)}. Výjimkou jsou případy, kdy to není možné, bylo by to pro povinný subjekt nepřiměřenou zátěží nebo tak stanoví zákon.

Poznámka pod čarou č. 2g zní:

„^{2g)} článek 5 odst.1 Směrnice 2003/98/ES 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru ve znění Směrnice 2013/37/EU.“

11. V § 4 se v odstavci 3 za slova „ve kterých byla vytvořena“ doplňují slova „a v souladu s požadavky předchozích odstavců“.

12. V § 4 se za odstavec 4 vkládají nové odstavce 5 a 6, které včetně poznámky 2h) znějí:

„(5) Informace poskytuje povinný subjekt způsobem požadovaným v žádosti anebo způsobem odpovídajícím účelu zveřejnění; pokud žádost způsob poskytnutí neuvádí, přihlédne se k její formě a povaze. Informace poskytuje povinný subjekt zejména

- a) poskytnutím kopie dokumentu v elektronické nebo listinné podobě zasláním elektronickou poštou, poštovní přepravou nebo jiným předáním informace,
- b) zveřejněním spolu s poskytnutím cílové adresy zveřejněné informace,
- c) umožněním nahlížet do spisu, dokumentu a jiných nosičů informací, sledovat zvukové a obrazové záznamy nebo přenosy, včetně možnosti pořídit kopii, snímek nebo záznam,
- d) umožněním nahlížet do souboru informací, a to i místním nebo dálkovým přístupem do informačního systému, včetně možnosti vyhledávat a pořídit kopii, snímek nebo záznam,

f) vložení informace do elektronického formuláře nebo obdobného elektronického prostředku uvedeného v žádosti.

- (6) Informace pro opakované použití poskytuje povinný subjekt zvláštním způsobem poskytování, potřebným s ohledem na účinné využití informací žadatelem, zejména
- a) sdílením dat prostřednictvím rozhraní informačního systému ^{2h)},
 - b) zajištěním zvláštního výběru informací podle požadavků žadatele,
 - c) umožněním dálkového přístupu k opakovaně vytvářeným informacím ²ⁱ⁾,
 - d) zajištěním častějšího sběru a vyhodnocování informací povinným subjektem, než bylo potřebné před dnem podání žádosti (§13).“

Poznámky pod čarou č. 2h a 2i znějí:

„^{2h)} § 2 písm. q) zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, ve znění pozdějších předpisů.

²ⁱ⁾ § 2 písm. a) zákona č. 480/2004 Sb, o některých službách v informační společnosti, ve znění pozdějších předpisů.“

Dosavadní odstavec 5 se označuje jako odstavec 7.

13. Za označení § 5 se vkládá nadpis „Zveřejňování informací, publikační schéma“.

14. V § 5 se odstavce 1 a 2 nahrazují odstavci 1 až 6, které znějí:

„(1) Každý povinný subjekt musí pro informování veřejnosti

- a) zveřejňovat informace v souladu s publikačním schématem, které vydal Úřad nebo s nímž vyslovil Úřad souhlas (dále jen “publikační schéma”),
- b) zveřejnit publikační schéma na svém webovém sídle a uvést jeho cílovou adresu v hlavní nabídce na úvodní webové stránce,
- c) zpřístupnit publikační schéma na všeobecně přístupném místě ve svém sídle a svých úřadovnách,
- d) pravidelně aktualizovat publikační schéma.

(2) Zveřejněním informací podle publikačního schématu není dotčena povinnost zveřejňovat informace podle zvláštního právního předpisu.

(3) Úřad vyhláškou stanoví modelové publikační schéma pro povinné subjekty určité kategorie.

(4) Povinný subjekt může vydat vlastní publikační schéma opatřením obecné povahy, které upravuje

- a) typy informací, které povinný subjekt zveřejňuje,
- b) způsob a formát, kterým informace každého typu zveřejňuje,
- c) sazebník úhrad.

(5) Pokud Úřad nevyslovil souhlas s vlastním publikačním schématem povinného subjektu, zveřejňuje povinný subjekt informace podle modelového publikačního schématu. Úřad vydává souhlas s publikačním schématem povinného subjektu na dobu určitou nebo

neurčitou. Souhlas může odvolat; odvolání souhlasu je účinné po šesti měsících od jeho sdělení povinnému subjektu.

(6) Pokud povinný subjekt přijme příslušné modelové publikační schéma se změnami, podléhají souhlasu Úřadu jen tyto změny.“

15. V § 5 se dosavadní odstavce 3 až 7 nahrazují novým § 5a s odstavci 1 až 5, které včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 3b znějí:

„§ 5a

Zveřejňování dalších informací

(1) Do 15 dnů od poskytnutí informací na písemnou žádost povinný subjekt tyto informace zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup, nejde-li o již zveřejněnou informaci. O informacích, poskytnutých v jiné než elektronické podobě, nebo mimořádně rozsáhlých elektronicky poskytnutých informacích postačí zveřejnit doprovodnou informaci vyjadřující jejich obsah.

(2) Povinné subjekty, které vedou a spravují registry, evidence, seznamy nebo rejstříky obsahující informace, které jsou na základě zvláštního zákona každému přístupné (dále jen „veřejný rejstřík“), jsou tyto informace povinny zveřejňovat v přehledné formě způsobem umožňujícím i dálkový přístup. Na tyto subjekty se pro tento účel nevztahuje povinnost zamezit sdružování informací podle zvláštního právního předpisu.^{3a)}

(3) Povinný subjekt může informace podle odstavce 1 zveřejnit i dalšími způsoby a s výjimkami uvedenými v tomto zákoně může zveřejnit i další informace.

(4) Úřad vyhláškou stanoví případy, kdy publikační schéma povinného subjektu, který vede a spravuje určitý veřejný rejstřík, zahrnuje také zveřejnění jeho obsahu ve strojově čitelném formátu společně s metadaty; formát a metadata musí splňovat formální otevřenou normu^{3b)} (dále jen „zveřejnění rejstříku“).

(5) Povinný subjekt, který zveřejňuje datovou sadu ve strojově čitelném formátu, na ni zveřejní odkaz ve veřejném rejstříku dat.“

Poznámka pod čarou č. 3b zní:

„^{3b)} článek 5 odst.1 Směrnice 2003/98/ES 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru ve znění Směrnice 2013/37/EU.“

16. V § 6 odst. 2 se za slova „pokud žadatel“ vkládají čárka slova „který nepodal žádost elektronicky,“.

17. V § 9 odst. 1 se na konci textu doplňují slova „Obchodním tajemstvím nejsou informace o osobě, které povinný subjekt poskytl dar.“

18. V § 11 odst. 5 písm. b) se na konci textu doplňují slova „vyjma univerzitních knihoven,“. Dále se zrušuje písm. c) a v písmenu e) se vypouští slovo „muzea,“ a na konci písmene d) se vkládá čárka a slova „vyjma muzeí a knihoven“. Dosavadní písmena d) a e) se označují jako písmena c) a d).

19. V § 11 se na konci vkládá nový odstavce 7, který zní:

„(7) Povinný subjekt může Úřadu navrhnout odmítnout zcela nebo zčásti zjevně nerozumnou žádost o poskytnutí informace.“

20. V § 13 odst. 1 se vypouštějí čárka a slova „a to i prostřednictvím sítě nebo služby elektronických komunikací“.

21. V § 13 se na konci vkládá nový odstavce 4, který zní:

„(4) Žádostí je i požadavek na informaci zadaný dálkovým přístupem pomocí automaticky vyřizovaného formulářového dotazu v informačním systému povinného subjektu.“

22. V § 14 odst. 2 se za slova „ve smyslu tohoto zákona“ vkládá středník a slova „v žádosti o informaci pro opakované použití se též uvede způsob poskytnutí, a zda je účel použití obchodní nebo neobchodní“.

23. V § 14 odst. 5 písm. b) se slovo „nebo“ nahrazuje čárkou a za slova „je formulována příliš obecně“ se vkládají slova „nebo v žádosti o informaci pro opakované použití není uveden způsob poskytnutí a zda je účel použití obchodní nebo neobchodní“.

24. V § 14 se na konci vkládají nové odstavce 8 až 10, které znějí:

„(8) Při poskytnutí informace pro opakované použití je povinný subjekt povinen vyhovět požadavku na zvláštní způsob poskytování (§ 4 odst. 7). Pokud požadovaný způsob poskytování včetně opatření nezbytných pro zajištění stanovené ochrany informací není technicky vhodný anebo představuje nepřiměřenou zátěž, může povinný subjekt rozhodnout, že informace poskytne odlišným způsobem, který je vhodný nebo nepředstavuje nepřiměřenou zátěž. Přitom dbá, aby odlišný způsob poskytnutí umožnil účelné využití informací podle zájmu žadatele.

(9) Opakovaně vytvářené informace pro opakované použití (§ 3 odst. 8), se po vyřízení žádosti poskytují bezodkladně po jejich vzniku tak, aby umožnily účelné využití informací. Nová žádost se nepodává.

(10) Na automatické vyřízení žádosti o informace pomocí formulářového dotazu (§ 13 odst. 4) se nevztahují odstavce 2 až 7. Pokud kvůli technickému omezení automatického vyřízení

žádosti nelze informace poskytnout po dobu delší než 48 hodin, povinný subjekt to bezodkladně sdělí žadateli včetně poučení o možnosti podat stížnost podle § 16a. Sdělení se doručí žadateli jako odpověď na formulářový dotaz, a není-li to možné, zasláním datové zprávy na elektronickou adresu žadatele, pokud ji zadal; v jiných případech se sdělení nedoručuje.“

25. V § 14a se na konci vkládá nový odstavec 7, který zní:

„Povinné subjekty poskytují informace pro opakované použití bez licence. Pokud je to však nutné kvůli zajištění

a) ochrany autorského práva,

b) zvláštního způsobu poskytnutí (§ 4 odst. 6),

c) opakované úhrady odměny za zvláštní způsob poskytnutí (§ 4 odst. 6) nebo

d) opakované úhrady nákladů za registraci k poskytování opakovaně vytvořených informací pro opakované použití (§ 3 odst. 8)

může povinný subjekt žádat uzavření licence pro opakované použití.“

26. V § 15 se v odstavci 2 na konec vkládá nová věta, která včetně poznámky pod čarou č. 14 zní: „Knihovny, muzea a archivy nemusejí v případě žádosti o opakované použití informací uvést, kdo vykonává majetková práva k předmětu ochrany práva autorského¹⁴⁾“.

Poznámka pod čarou č. 14 zní:

„¹⁴⁾ článek 4 odst.3 Směrnice 2003/98/ES 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru ve znění Směrnice 2013/37/EU.“

27. V § 15 se na konci vkládají nové odstavce 3, 4, 5 a 6, které znějí:

„(3) Povinný subjekt může navrhnout Úřadu odmítnout zcela nebo zčásti žádost, která je zjevně nerozumná (§ 11 odst. 7) do sedmi dnů ode dne, kdy mu došla. Bezodkladně o tom informuje žadatele a spolu s návrhem předá kopii spisu Úřadu.

(4) Rozhodnutí o odmítnutí žádosti, která je zjevně nerozumná, Úřad doručí bezodkladně žadateli a povinnému subjektu. Rozhodnutí Úřadu je prvním úkonem ve správním řízení, jehož účastníky jsou žadatel a povinný subjekt.

(5) Nevydá-li Úřad do deseti dnů od podání návrhu v prvním stupni rozhodnutí, kterým návrhu povinného subjektu vyhoví, povinný subjekt žadateli informaci poskytne.

(6) Lhůta pro vyřízení žádosti povinným subjektem neběží od předání návrhu Úřadu do jeho vrácení.“

28. V § 16 se v odstavci 2 doplňuje věta:

„(2) Nadřízeným orgánem státem ovládaných společností je ministerstvo, které disponuje největším podílem akcií povinného subjektu. Nadřízeným orgánem zdravotních pojišťoven je pro účely tohoto zákona ministerstvo zdravotnictví.“

29. V § 16a odst. 1 se v písm. c) slovo „nebo“ nahrazuje čárkou, v písm. d) se vypouští text „odst. 2“ a na konci se čárka nahrazuje slovem „nebo“ a na konci se vkládají nová písmena e), f) a g), která znějí:

„e) kterému při automatickém vyřízení žádosti o informace pomocí formulářového dotazu (§ 13 odst. 4) povinný subjekt sdělil, že kvůli technickému omezení automatického vyřízení žádosti nelze informace poskytnout, anebo po dobu 48 hodin nebyly informace poskytnuty bez takového sdělení, nebo

f) který nesouhlasí s návrhem licence, nebo

g) kterému bylo opakovaně v téže věci vydáno rozhodnutí o odmítnutí žádosti.“

30. V § 16a odst. 2 se slova „nebo ústně; je-li stížnost podána ústně a nelze-li ji ihned vyřídit, sepiše o ní povinný subjekt písemný záznam.“ vypouštějí.

31. V § 16a odst. 3 se slova „povinného subjektu“ nahrazují slovem „Úřadu“ a na konci se vkládá nové písmeno c), které zní:

„c) doručení opakovaného rozhodnutí o odmítnutí žádosti podle § 15 odst. 1.“

Na konci odstavce se vkládá text:

„Úřad bezodkladně informuje povinný subjekt o podané stížnosti a zašle mu kopii spisu.“

(1) V § 16a v odstavci 4 se slova „nadřízený orgán“ nahrazují slovem „Úřad v samostatném správním řízení nebo bez tohoto řízení, shledá-li Úřad postup povinného subjektu zákonným.“

32. V § 16a odstavce 5 až 8 znějí:

„(5) Povinný subjekt předloží kopii spisu se svým vyjádřením Úřadu do 7 dnů ode dne, kdy mu bylo podání stížnosti oznámeno, pokud v této lhůtě stížnosti sám zcela nevyhoví tím, že poskytne požadovanou informaci nebo konečnou licenční nabídku, nebo vydá rozhodnutí o odmítnutí žádosti; o tom bezodkladně informuje Úřad.

(6) Zjistí-li Úřad při rozhodování o stížnosti podle odstavce 1 písm. a) až g) nezákonný postup povinného subjektu, rozhodne tak, že

a) povinnému subjektu přikáže, aby ve stanovené lhůtě, která nesmí být delší než 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí Úřadu, žádost či její část vyřídil, případně předložil žadateli konečnou licenční nabídku; pokud poskytnutí požadované informace nebrání

žádný zákonný důvod, přikáže povinnému subjektu, aby požadované informace poskytl,

b) povinnému subjektu přikáže, aby ve stanovené lhůtě, která nesmí být delší než 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí Úřadu, změnil licenční nabídku.

(7) Úřad při rozhodování o stížnosti podle odstavce 1 písm. d) přezkoumá postup povinného subjektu a rozhodne tak, že

a) výši úhrady nebo odměny potvrdí,

b) výši úhrady nebo odměny sníží, a přikáže povinnému subjektu, aby požadované informace po zaplacení úhrady či odměny poskytl.

(8) Úřad o stížnosti rozhodne do 15 dnů ode dne, kdy mu byla předložena. Pokud povinný subjekt nepředložil kopii spisu se svým vyjádřením ve stanovené lhůtě a dostupné informace o právním a skutkovém stavu nevyvolávají důvodné pochybnosti, Úřad projedná věc na jejich základě.“

33. § 16a v odstavci 9 se za slova „a povinnému subjektu“ připojují slova „a jeho vydání je prvním úkonem ve správním řízení s těmito účastníky.“ a poslední 2 věty se vypouští.
34. V § 16a se vypouští odstavec 10.
35. V § 17 v odstavci 1 se za slova „opatřením technických nosičů dat,“ vkládají slova „s registrací k poskytování opakovaně vytvořených informací“.
36. V § 18 v odstavci 1 se slovo „obsahující“ nahrazuje tečkou a slovy „Zpráva je součástí publikačního schématu (§ 5) a obsahuje“.
37. V § 18 se vypouští odstavec 2.
38. Za § 18 se vkládá nový § 18a, který včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 14b) zní:

„§ 18a

Správní delikt na úseku poskytování informací

(1) Jestliže povinný subjekt nesplní povinnost uloženou mu pravomocným rozhodnutím Úřadu, může mu Úřad uložit pokutu až do výše 200 000 Kč a v případě veřejných institucí až do výše 0,2 % hodnoty vlastního kapitálu podle jiného právního předpisu.^{14b)}

(2) Řízení o uložení pokuty lze zahájit pouze na návrh žadatele, který musí být podán u Úřadu do 30 dnů ode dne, ve kterém marně uplynula lhůta pro splnění povinností uvedených v odstavci 1. Prvním úkonem ve věci je vydání rozhodnutí.

(3) Pokuta je příjmem státního rozpočtu.

Poznámka pod čarou č. 14b) zní:

^{14b)} § 20 odst. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví.“

39. Za § 19 se vkládá nová Část druhá, která včetně poznámek pod čarou č. 16 a 16a zní:

„ČÁST DRUHÁ

ÚŘAD PRO OCHRANU INFORMAČNÍCH SVOBOD

HLAVA I

§ 19a

(1) Zřizuje se Úřad pro ochranu informačních svobod se sídlem v Praze (dále jen "Úřad").

(2) Úřadu jsou svěřeny kompetence ústředního správního úřadu pro oblast práv a svobod podle čl. 17 Listiny základních práv a svobod, zejména svobodného přístupu k informacím v rozsahu stanoveném tímto zákonem.

§ 19b

Úřad v oblasti své působnosti:

- a) rozhoduje o odmítnutí žádosti nebo její části podle § 15 odst. 3
- b) rozhoduje o stížnosti podle § 16a a udělení pokuty podle § 18a,
- c) vydává souhlas s publikačními schémata povinných subjektů, vydává modelová publikační schémata (§ 5) a veřejný rejstřík,
- d) zpracovává a zveřejňuje výroční zprávu o své činnosti,
- e) spolupracuje s obdobnými úřady jiných států, s orgány Evropské unie a s orgány mezinárodních organizací působícími v oblasti práva na informace,
- f) metodicky podporuje uplatňování tohoto zákona, k jeho výkladu a zavádění vydává metodické pokyny pro povinné subjekty.

ORGANIZACE ÚŘADU

§ 19c

(1) V čele Úřadu stojí předseda. Zastupuje Úřad navenek a vydává rozhodnutí ve druhém stupni správních řízení vedených Úřadem.

(2) Vedoucím zaměstnancem Úřadu je informační komisař, který vydává rozhodnutí v prvním stupni správních řízení vedených Úřadem.

(3) Předseda Úřadu má nárok na plat, náhradu výdajů a naturální plnění jako prezident Nejvyššího kontrolního úřadu podle zvláštního zákona.¹⁶⁾

§ 19d

Podmínky jmenování a odvolání

(1) Předsedu Úřadu jmenuje a odvolává prezident republiky na návrh Senátu Parlamentu České republiky. Informačního komisaře jmenuje a odvolává prezident republiky na návrh Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.

(2) Předseda a informační komisař Úřadu jsou jmenováni na dobu šesti let, nejvýše na dvě po sobě jdoucí období.

(3) Předsedou a informačním komisařem Úřadu může být jmenován pouze občan České republiky, který

a) je svéprávný,

b) je bezúhonný, splňuje podmínky stanovené zvláštním právním předpisem^{16a)} a jeho znalosti, zkušenosti a morální vlastnosti jsou předpokladem, že bude svoji funkci řádně zastávat,

c) má ukončené vysokoškolské vzdělání.

(4) Bezúhonnou je pro účel tohoto zákona fyzická osoba, která nebyla pravomocně odsouzena pro úmyslný trestný čin nebo i trestný čin spáchaný z nedbalosti v postavení úřední osoby.

(5) Výkon funkce předsedy a informačního komisaře Úřadu je neslučitelný s funkcí poslance nebo senátora, soudce, státního zástupce, jakékoliv jiné funkce ve veřejné správě, funkce člena orgánů územní samosprávy. Dále je neslučitelný s členstvím v politických stranách a hnutích.

(6) Předseda ani informační komisař Úřadu nesmí zastávat jinou placenou funkci, být v dalším pracovním poměru ani vykonávat výdělečnou činnost s výjimkou správy vlastního majetku a činnosti vědecké, pedagogické, literární, publicistické a umělecké, pokud tato činnost neohrožuje důvěru v nezávislost a nestrannost Úřadu.

(7) Z funkce je předseda nebo informační komisař Úřadu odvolán, přestal-li splňovat některou z podmínek pro jmenování, anebo pokud opakovaně rozhoduje v rozporu s rozhodnutími soudů.

§ 19e

Výroční zpráva

(1) Výroční zpráva Úřadu obsahuje zejména informace o rozhodovací a metodické činnosti a zhodnocení stavu v oblasti svobodného přístupu k informacím v České republice.

(2) Výroční zprávu předkládá předseda Úřadu pro informaci Poslanecké sněmovně a Senátu Parlamentu, prezidentu republiky a vládě každoročně do 30. dubna a zveřejňuje ji.

Poznámky pod čarou 16) až 16e) znějí:

¹⁶⁾ Zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců, ve znění pozdějších předpisů.

^{16a)} Zákon č. 451/1991 Sb.

Dosavadní Část druhá se označuje jako
Část třetí.

40. V § 20 se odstavce 1, 2, 3 a 5 vypouštějí. Dosavadní odstavce 4 a 6 se označují jako odstavce 1 a 2. V dosavadním odstavci 4 písm. b) zní: „pro řízení o stížnosti nebo správním deliktu a“. V dosavadním odstavci 4 písm. c) zní: „pro náklady řízení ustanovení správního řádu¹⁷⁾; dále se při postupu podle tohoto zákona použijí ustanovení správního řádu o základních zásadách činnosti správních orgánů, ustanovení o ochraně před nečinností a ustanovení § 178; v ostatním se správní řád nepoužije.

41. § 21 zní:

„(1) Úřad stanoví vyhláškou

a) zásady stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací.

b) podrobnosti datové sady ve strojově čitelném formátu a veřejného rejstříku dat,

c) modelová publikační schémata pro jednotlivé kategorie povinných subjektů,
a to do 31.12.2015.“

Důvodová zpráva

OBECNÁ ČÁST

1. Důvody předložení a cíle

Právo na informace je na ústavní úrovni v českém právním řádu zakotveno v čl. 17 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Čl. 17 odst. 5 Listiny pak stanoví, že podmínky pro realizaci práva na informace stanoví „prováděcí“ zákon, kterým je zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále též jako „InfZ“). Za více než desetiletou dobu své účinnosti byl InfZ několikrát novelizován, ne vždy se tak ovšem dělo systémově a s ohledem na překotný vývoj informačních technologií. Současné znění InfZ tak dle názoru předkladatele jednak nereflektuje rozvoj IT technologií, jednak obsahuje další nedostatky a legislativní mezery, jejichž odstranění je žádoucí pro dosažení efektivnější realizace svobodného přístupu k informacím. Předložený návrh má tedy za cíl především zjednodušení přístupu k informacím, efektivnější vymahatelnost práva na informace a přizpůsobení rozvoji informačních technologií v podmínkách české aplikační praxe.

1.1. Název

Zákon, kterým se mění zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

1.2. Definice problému

Posílení vymahatelnosti práva na informace s cílem zejména urychlit a zjednodušit přístup k informacím a napomoci dalšímu využívání získaných informací.

1.3. Popis existujícího právního stavu v dané oblasti a hlavní nedostatky realizace práva na informace podle platného právního stavu

1.3.1. Právní rámec

Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, je základním procesním a hmotněprávním nástrojem pro přístup k informacím z veřejného sektoru. Realizuje čl. 17 Listiny základních práv a svobod v té části, kde tento uvádí právo svobodně vyhledávat a přijímat informace, a také kde ukládá státním orgánům a orgánům územní samosprávy přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti.

Zákon o svobodném přístupu k informacím dále provádí Směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2003/98/ES ze dne 17. 11. 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru.

Platný právní stav nevykazuje znaky diskriminace ani nepřipustné dopady na ochranu soukromí a osobních údajů, jak dosvědčuje soudní judikatura, která se v mnoha případech vyslovila k vazbě práva na informace a práva na ochranu osobnosti a osobních údajů. Stávající znění § 8a a 8b nebylo judikaturou nikdy zpochybněno z hlediska ústavnosti, resp. z hlediska nevyvážené vazby ve vztahu k ochraně osobnosti a osobních údajů.

1.3.2. Aktivní poskytování informací

V rovině aktivního poskytování informací veřejné úřady nedostatečně plní povinnost zveřejňovat základní informace o své činnosti. Naplňování osnovy povinně zveřejněných informací a zveřejňování dalších informací, stanovených v § 5 InfZ, například neplní ani část ministerstev.

Zároveň je struktura povinných informací již překonaná a nevystihuje klíčové informace, které se v dnešní době očekávají od orgánů veřejné správy.

Na úrovni samospráv je zveřejňování povinných informací většinou také zcela nedostatečné. Jen omezený okruh samospráv tuto povinnost realizuje v zásadě správně. Velká část, zejména menších obcí (ale též větších měst), tuto povinnost buď zcela ignoruje, nebo plní natolik formalisticky a kuse, že její přínos pro veřejnost je malý.

I ty obce, které se snaží mít kvalitní webovou prezentaci, často chybují. Podle výsledků hodnocení v rámci soutěže Zlatý Erb ani finalisté krajských kol často naprosto nezvládají poskytnout veřejnosti jasnou sestavu základních informací o své činnosti.

1.3.3. Opakované využití informací veřejného sektoru (implementace Směrnice 2003/98/ES 2003)

Nedodatečná je znalost úřadů o problematice opakovaného využití informací a poskytování těchto informací k opakovanému použití. Implementace Směrnice 2003/98/ES 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru je pouze částečná a postrádá klíčové technicko-organizační prvky. Například Ministerstvo spravedlnosti odepřelo (2009) některým uživatelům přístup do databáze Obchodního rejstříku, aniž by tento zásah vnímalo jako porušení práva na informace v podobě opakovaného použití informací veřejného sektoru, ve smyslu Směrnice EU.

Úřady sice zveřejňují některé informace a databáze, ale často v různých špatně využitelných zobrazeních. Světovým trendem při uplatnění opakovaného použití informací veřejného sektoru je poskytovat vedle různých forem zveřejnění také možnost stáhnout pravidelně aktualizované databázi ve formě tabulky (např. excel) tak, aby zájemce mohl s údaji provádět další operace.

1.3.3.1. Novelizace Směrnice 2003/98/ES 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru

V r. 2013 proběhla významná novelizace Směrnice 2003/98/ES 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru (dále také jen Směrnice RE-USE nebo Směrnice). Nově Směrnice ukládá tyto požadavky¹:

¹ viz <http://www.datablog.cz/clanky/evropska-unie-sbira-podklady-a-doporuceni-pro-clenske-staty-tykajici-se-psi-smernice>

1. Směrnice 2003/98/ES jasně stanovuje, že členské státy musí umožnit opakované použití všech obecně dostupných dokumentů.
2. Oblast působnosti směrnice se rozšiřuje na knihovny (včetně univerzitních knihoven), muzea a archivy. Směrnice se nevztahuje na ostatní kulturní instituce, například opery, balety nebo divadla, včetně archivů, které jsou jejich součástí.
3. Pro usnadnění opakovaného použití by měly subjekty veřejného sektoru zpřístupnit dokumenty ve strojově čitelných formátech a spolu s jejich metadaty, je-li to možné a vhodné, ve formátu, který zajistí interoperabilitu, například jejich zpracováním v souladu se zásadami týkajícími se požadavků slučitelnosti a použitelnosti pro prostorové informace.
4. V souvislosti s každým opakovaným použitím dokumentu mohou subjekty veřejného sektoru ve vhodných případech uložit uživateli podmínky týkající se např. uvedení zdroje. Všechny licence na opakované použití informací veřejného sektoru by každopádně měly klást co možná nejméně omezení opakovaného použití.
5. Členské státy by měly podporovat používání otevřených vládních licencí.
6. Členské státy zajistí, aby byla učiněna praktická opatření, která usnadňují vícejazyčné vyhledávání dokumentů dostupných pro opakované použití, jako seznamy fondů hlavních dokumentů s příslušnými metadaty, pokud možno přístupné on-line a ve strojově čitelném formátu, a internetové portály, které jsou propojeny s decentralizovanými seznamy fondů. (Jedná se například o panevropský open datový portál PublicData.EU, který shromažďuje datové katalogy všeho druhu.)

Implementaci novelizované podoby Směrnice je ČR povinna provést do 18. 7. 2015.

1.3.4. Poskytování informací na žádosti – nízká vymahatelnost práva na informace

Významným aspektem úpravy je poskytování informací na žádosti.

Jelikož neexistuje instituce, zastřešující oblast přístupu k informacím (obvykle Informační komise nebo komisař), neexistují žádné statistické přehledy o skutečné době vyřizování žádostí (tedy skutečné účinnosti zákona), o množství kladně vyřízených nebo odmítnutých žádostí, o jejich celkovém počtu, o jejich zaměření, o úspěšnosti opravných prostředků, o podílu opravných prostředků a soudního řízení na celkovém počtu žádostí atd.

V této oblasti dochází (vedle případů hladkého a rychlého poskytnutí informací) ke zcela nepřijatelným procesním průtahům i úmyslně chybnému právnímu posouzení požadovaných informací, a tím k jejich neoprávněnému odepírání.

Žadatel často po mnoho let nemůže získat informaci, na kterou má právo. Častý je stav tzv. „**administrativního ping-pongu**“, kdy nadřízený orgán opakovaně ruší chybné rozhodnutí podřízeného orgánu, ten však rozhodne vždy znovu chybně. Žadatel tak nemá

možnost obrátit se na soud. Zásadním způsobem je tak porušeno nejen právo na informace, ale i článek 4 Ústavy ČR (*Základní práva a svobody jsou pod ochranou soudní moci.*).

Ani rozhodnutí soudů nemusejí vést k poskytnutí informace, protože povinný subjekt může opakovaně informaci odepřít i v rozporu s názorem soudu či předchozích rozsudků ve srovnatelných věcech, aniž by hrozila jakákoliv sankce. Neexistuje přímočarý postup, jak povinný subjekt přimět k respektu k soudním rozsudkům.

Například v kauze žadatele Blažka (redaktor Hospodářských novin) proti pražskému **Magistrátu došlo k 12-ti násobnému zrušení, vrácení a opět nesprávnému rozhodnutí** povinného subjektu, který v rozporu s konstantní rozsáhlou a zcela přílehavou judikaturou správních soudů odepíral poskytnout informace o platu a odměně dvou vysokých manažerů Magistrátu.

Lze uvést také kauzu žadatele vůči Městské části Praha 5. Po více než 400 dnech procesu a 38 úkonech v řízení byl žadatel opět prakticky na samém počátku žádání o informaci (o prodeji a nájmu budov pro zdravotnické zařízení), která by měla být bezproblémově a ihned každému poskytnuta. Podobné obstrukce probíhají u žádostí o informace u Krajského úřadu Zlínského kraje a mnoha dalších povinných subjektů.

Příklad: průběh kauzy žádosti o informace od Magistrátu hl.m.Prahy

datum	kdo	typ dokumentu
8.6.11	žadatel	žádost o informace, platy a odměny úředníků Tomana a Ďurici
20.6.11	MHMP	odmítnutí žádosti č.1
27.6.11	žadatel	Odvolání
27.7.11	MV ČR	zrušení, vrácení k novému projednání
13.9.11	MHMP	odmítnutí žádosti č.2
20.9.11	žadatel	Odvolání
10.11.11	MV ČR	zrušení, vrácení k novému projednání
11.1.12	MHMP	odmítnutí žádosti č.3
23.1.12	žadatel	Odvolání
20.2.12	MV ČR	zrušení, vrácení k novému projednání
29.3.12	MHMP	odmítnutí žádosti č.4
6.4.12	žadatel	Odvolání
3.5.12	MV ČR	zrušení, vrácení k novému projednání
21.5.12	MHMP	odmítnutí žádosti č.5
22.5.12	žadatel	Odvolání
20.6.12	MV ČR	zrušení, vrácení k novému projednání
9.7.12	MHMP	odmítnutí žádosti č.6
17.7.12	žadatel	Odvolání
8.8.12	MV ČR	zrušení, vrácení k novému projednání
24.8.12	MHMP	odmítnutí žádosti č.7
29.8.12	žadatel	Odvolání
4.10.12	MV ČR	zrušení, vrácení k novému projednání
15.11.12	MHMP	odmítnutí žádosti č.8
5.12.2012	žadatel	Odvolání
14.12.12	MV ČR	zrušení, vrácení k novému projednání
21.1.13	MHMP	odmítnutí žádosti č.9

13.2.13	žadatel	Odvolání
25.2.12	MV ČR	zrušení, vrácení k novému projednání
22.3.13	MHMP	odmítnutí žádosti č.10
17.4.13	žadatel	Odvolání
30.4.13	MV ČR	zrušení, vrácení k novému projednání
7.6.13	MHMP	odmítnutí žádosti č.11
27.6.13	žadatel	Odvolání
11.7.13	MV ČR	zrušení, vrácení k novému projednání
26.8.13	MHMP	odmítnutí žádosti č.12
2.9.2013	žadatel	Odvolání
2.10.13	MV ČR	zrušení, vrácení k novému projednání rada magistrátu <u>na základě medializace případu</u> rozhoduje o poskytnutí
16.10.2013	MHMP	info
16.10. 2013	MHMP	odesílá info o platech,
21.10.2013		Informace doručeny
počet dní	počet roků	
866	2,4	

Důvodem nízké vymahatelnosti je několik faktorů. Jde především o procesní nemožnost v klasickém správním řízení překonat zatvrzelý odpor povinného subjektu, který nerespektuje právní názor nadřízeného orgánu.

Dále je problémem nejednotnost postupu nadřízených orgánů. Dalším problémem je neexistence sankce za porušení povinností při postupu podle z. č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím (InfZ).

1.3.5. Negativní dopad nízké vymahatelnosti práva na informace

Tento stav nutně ústí v hromadné prohry povinných subjektů v soudních přích, ve značné a zčásti zbytečné zátěži soudní soustavy, výdajích povinných subjektů na soudní náklady, a především v rozsáhlé porušování práva na informace a prodloužení doby, po které se žadatel k oprávněně požadované informace dostane, kdy už hodnota informace bývá nulová.

1.3.6. Další problémy

Dalšími problémy v oblasti přístupu k informacím jsou nedostatky celého systému. Chybí některé funkce, které se v jiných státech v jejich politice otevřenosti veřejné správy považují za klíčové:

1. sledování celé oblasti transparentnosti a speciálně přístupu k informacím z hlediska zájmu veřejnosti o informace (statistiky, analýza rychlosti a účinnosti poskytování informací, nakládání s informacemi v úřadech s ohledem na jejich poskytování, promyšlené aktivní zveřejňování, přínos informací pro opakované použití pro rozvoj ekonomiky),
2. vzdělávání úřednictva,
3. seznamování veřejnosti s možnostmi a rozumnou mírou požadavků na přístup k informacím,

4. mezinárodní kontakty s institucemi, které v ostatních zemích mají tyto oblasti na starosti,
5. sledování legislativy, zasahující do práva na informace
6. a další funkce.

Jak problémy v oblasti poskytování informací na žádosti a aktivního zveřejňování informací, tak i nedostatek ostatních funkcí v ČR a neúcta k rozhodnutím soudů ukazují, že zlepšení již není realizovatelné pouze procedurálními změnami, ale je nutná institucionální a hlubší reforma systému.

1.4. Mezinárodní porovnání českého zákona o přístupu k informacím

Již několik let se na mezinárodní úrovni provádí srovnávání jednotlivých národních úprav přístupu k informacím. Srovnání provádí dvě renomované mezinárodní organizace na poli práva na informace: Centre for Law nad Democracy (Halifax) a Access Info (Madrid).

Rating se provádí v sedmi parametrech, z nichž každý se skládá z několika dalších podrobně bodovaných položek.

Hodnocení ČR lze najít na adrese

http://www.rti-rating.org/view_country.php?country_name=Czech%20Republic

Srovnání mezi celkem 94 zeměmi není pro ČR lichotivé:

Ranking Position	COUNTRY	Date	Right of Access	Scope	Requesting Procedures	Exceptions & Refusals	Appeals	Sanctions & Protections	Promotional measures	TOTAL
1	Serbia	2003	5	30	22	26	29	7	16	135
2	India	2005	5	25	27	26	29	5	13	130
3	Slovenia	2003	3	30	26	25	28	4	13	129
4	Liberia	2010	5	30	21	27	20	7	16	126
5	El Salvador	2011	6	30	26	22	23	1	16	124
6	Mexico	2002	6	22	25	22	26	2	16	119
7	Antigua	2004	3	24	22	23	24	8	14	118
8	Azerbaijan	2005	5	28	24	24	19	3	12	115
9	Ukraine	2011	5	28	23	27	19	5	8	115
10	Ethiopia	2008	5	25	21	18	25	6	14	114
11	Nicaragua	2007	4	30	20	27	14	3	15	113
12	Macedonia	2006	4	30	21	22	18	4	14	113
13	Croatia	2003	5	27	20	24	19	3	14	112
14	South Africa	2000	6	25	21	25	14	6	14	111
15	Brazil	2011	6	29	21	16	22	3	13	110
16	Moldova	2000	5	28	23	23	17	4	10	110
17	Bangladesh	2008	2	25	18	20	23	6	15	109
18	Kosovo	2003	2	25	23	22	21	2	11	106
19	Yemen	2012	2	29	18	19	19	3	15	105
20	Finland	1999	6	28	22	16	20	3	10	105
21	Nepal	2007	4	27	18	15	24	6	10	104
22	Kyrgyzstan	2007	4	30	26	13	19	3	8	103
23	Bosnia and Herzegovina	2000	4	30	21	19	16	0	12	102
24	Panama	2002	5	28	17	16	20	5	11	102

25	Indonesia	2010	6	28	13	16	25	3	10	101
26	United Kingdom	2000	2	25	20	12	23	7	10	99
27	Uganda	2005	6	26	23	22	11	5	5	98
28	Russia	2009	1	30	20	12	26	1	8	98
29	Georgia	1999	4	30	15	18	20	1	9	97
30	Armenia	2003	3	24	18	20	19	2	10	96
31	Guatemala	2008	6	29	18	21	5	3	14	96
32	Peru	2003	4	29	19	17	14	4	8	95
33	New Zealand	1982	4	16	22	18	23	6	5	94
34	Estonia	2000	5	20	24	22	16	1	6	94
35	Chile	2008	5	16	21	14	23	4	10	93
36	Ireland	1997	2	24	19	7	23	3	14	92
37	Sweden	1766	5	27	18	17	14	3	8	92
38	Bulgaria	2000	5	30	21	20	3	4	8	91
39	Uruguay	2008	3	26	17	20	11	2	12	91
40	Trinidad	1999	3	24	17	20	15	3	9	91
41	Jamaica	2002	3	18	25	14	17	5	8	90
42	Nigeria	2011	3	29	14	22	4	7	11	90
43	United States of America	1966	4	18	19	16	14	4	14	89
44	Tunisia	2011	2	20	23	21	10	1	12	89
45	Montenegro	2005	5	30	22	21	4	2	5	89
46	Hungary	2011	2	29	15	12	20	0	9	87
47	Belize	1994	1	19	22	16	19	2	6	85
48	Honduras	2006	2	23	15	12	18	2	13	85
49	South Korea	1996	4	23	11	20	17	1	8	84
50	Australia	1982	2	10	21	15	23	2	10	83
51	Romania	2001	5	29	17	13	4	6	9	83
52	Netherlands	1991	4	21	22	16	14	4	2	83
53	Mongolia	2011	4	23	20	6	23	2	4	82
54	Colombia	1985	5	17	19	17	14	2	8	82
55	Canada	1983	3	13	15	11	22	6	9	79
56	Norway	2006	5	16	15	16	22	2	2	78
57	Malta	2008	0	19	21	12	10	2	14	78
58	Switzerland	2004	3	19	18	13	14	0	10	77
59	Rwanda	2013	2	30	8	24	9	1	3	77
60	Angola	2002	4	20	11	18	18	0	5	76
61	Thailand	1997	4	24	14	13	14	2	5	76
62	Ecuador	2004	4	27	10	14	8	3	9	75
63	Niger	2011	0	19	13	13	17	6	6	74
64	Portugal	2007	4	22	19	10	14	0	4	73
65	Zimbabwe	2002	2	16	12	14	22	1	5	72
66	China	2007	1	11	18	15	13	1	13	72
67	Saint Vincent and the Grenadines	2003	2	21	19	18	2	2	8	72
68	Czech Republic	1999	2	28	14	14	10	0	4	72
69	Turkey	2003	3	24	13	21	5	2	4	72
70	Latvia	1998	4	30	18	14	4	2	0	72
71	Slovakia	2000	3	20	25	14	4	2	2	70
72	Cook Islands	2009	4	15	16	15	14	3	2	69
73	Guyana	2013	4	15	16	10	9	4	11	69
74	Israel	1998	3	25	14	11	8	3	4	68
75	Japan	1999	3	14	15	21	9	0	5	67

76	Argentina	2004	6	19	22	15	3	1	0	66
77	Pakistan	2002	5	16	8	11	18	5	3	66
78	Guinea	2010	2	27	16	9	4	2	6	66
79	Greece	1999	4	12	16	13	17	0	3	65
80	Denmark	1987	1	17	13	10	23	0	0	64
81	France	1978	1	17	14	14	16	0	2	64
82	Iceland	1996	0	10	21	17	12	0	4	64
83	Lithuania	1996	5	24	18	11	6	0	0	64
84	Poland	2001	4	27	15	10	3	1	2	62
85	Uzbekistan	1997	3	25	12	13	7	1	0	61
86	Dominican Republic	2004	5	21	16	11	3	2	3	61
87	Taiwan	2005	2	21	11	17	6	1	2	60
88	Italy	1990	2	21	7	5	13	2	7	57
89	Belgium	1994	2	17	11	15	11	0	0	56
90	Jordan	2007	0	25	7	10	8	0	5	55
91	Germany	2005	0	19	7	11	15	0	0	52
92	Tajikistan	2002	4	8	19	16	2	0	2	51
93	Liechtenstein	1999	0	17	10	5	1	2	4	39
94	Austria	1987	2	23	8	2	2	0	0	37

1.5. Identifikace dotčených subjektů

Změnami jsou dotčeny jak tzv. povinné subjekty, tedy subjekty mající povinnost podle uvedených předpisů poskytovat informace, tak i potenciální žadatelé o tyto informace, tedy každá fyzická i právnická osoba. Povinnými subjekty jsou zejména všechny státní orgány, dále územní samosprávné celky a tzv. veřejné instituce, tedy entity veřejného práva nebo entity smíšené práva soukromého s prvky veřejnoprávními, u nichž z důvodu jejich vazby na stát nebo samosprávu převažuje veřejný zájem na jejich zařazení do kategorie subjektů povinných poskytovat informace.

2. Popis cílového stavu

Cílem je zvýšení rychlosti získání informace a zjednodušení obrany žadatelů proti případným obstrukčním postupům ze strany povinných subjektů.

Dalším cílem je implementace novelizované Směrnice RE-USE ve smyslu zásadního vyjasnění a usnadnění postupů, kterými povinné subjekty poskytují informace pro opakované použití, především z hlediska technických parametrů poskytovaných informací (zejména datasetů) a formy jejich poskytování jak z hlediska přenosu, tak z hlediska aktualizací. Vyjasnit se také má právní povaha informací poskytovaných pro opakované použití (licence, ochrana autorského práva), jakož i podmínky pro úhradu za poskytnutí těchto informací.

Níže předložená legislativní opatření by měla především zjednodušit a zefektivnit svobodný přístup k informacím v České republice. Dle jejich charakteru je lze rozdělit do následujících okruhů:

1. institucionální změna procesu poskytování informací – zřízení Úřadu pro ochranu informačních svobod),

2. změnu formy aktivního zveřejňování tzv. povinných informací z taxativního výčtu v zákoně (§5) na metodu „publikačních schémat“, přizpůsobených různým typům povinných subjektů a umožňující jim přizpůsobit publikační schéma své specifické praxi.
3. zavedení informačního příkazu při uplatnění opravných prostředků při vyřízení žádosti,
4. zavedení možnosti odmítnout zjevně nerozumnou žádost (tj. žádost kverulační, zneužívající právo na informace k obtěžování povinného subjektu; o odmítnutí by rozhodoval nezávislý orgán – Úřad pro ochranu informačních svobod)
5. zavedení sankcí (přestupku a správního deliktu) při porušení některých povinností stanovených v InfZ,
6. podrobnější úprava poskytování informací pro opakované použití a implementace novelizované Směrnice RE-USE,
7. v rámci úpravy poskytování informací pro opakované použití též zavedení možnosti notifikace, tj. přihlášení se k pravidelnému odběru typově stejných, nově vznikajících informací, např. aktualizovaných datasetů,
8. podrobnější úprava otevřených dat, včetně možnosti vlády stanovit datasey, které budou do podoby otevřených dat převedeny, a též katalogizační povinnost otevřených datasetů,
9. upřesnění některých dalších ustanovení v případech, kdy praxe ukázala vhodnost změny (drobné úpravy).

3. Vyhodnocení nákladů a přínosů

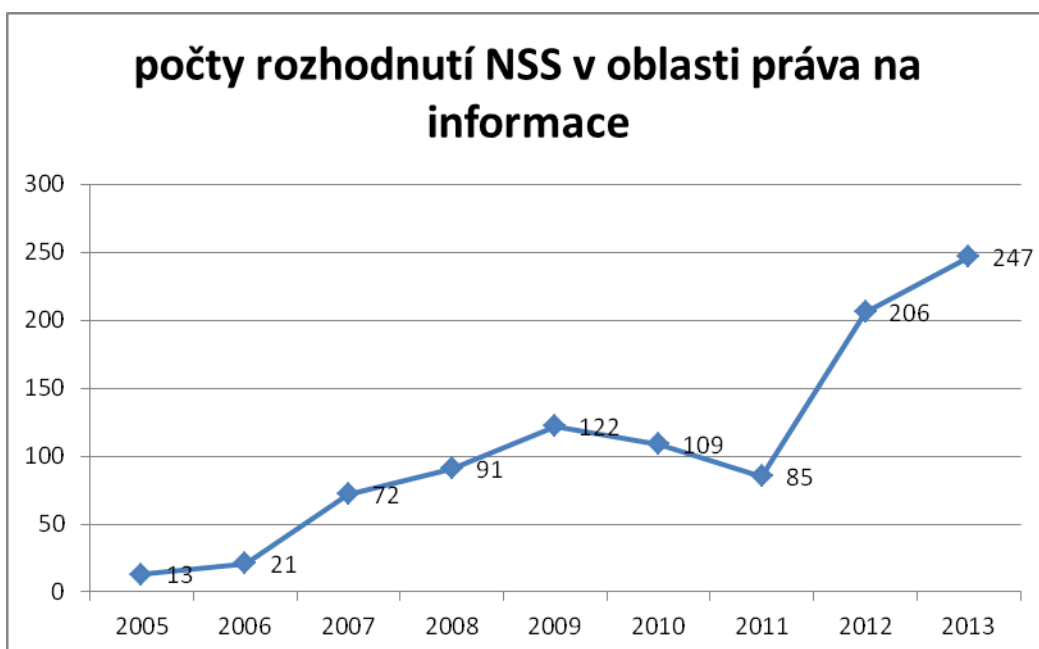
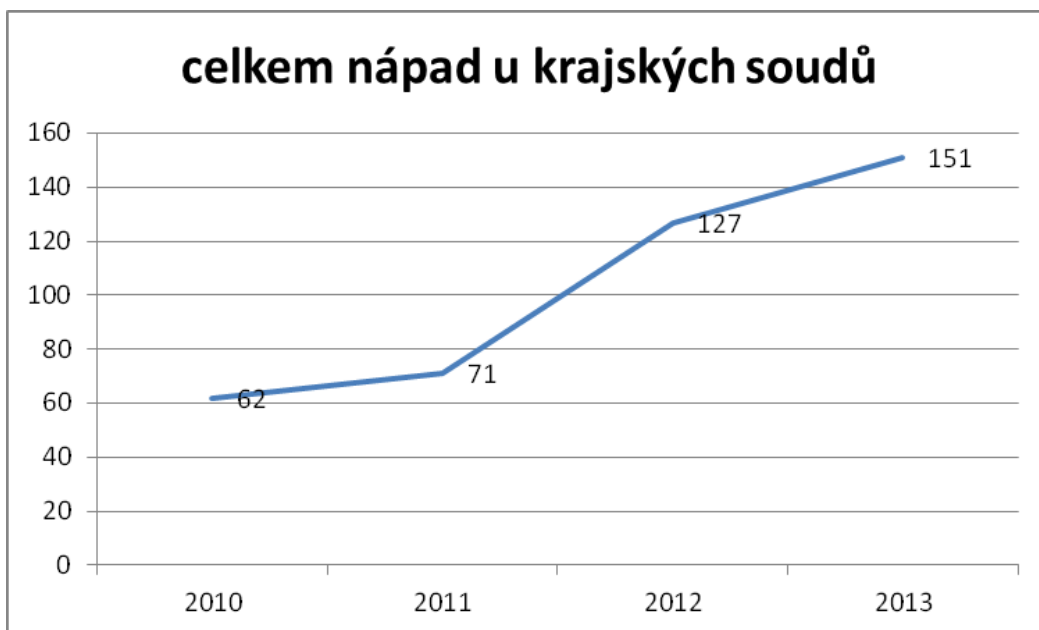
Z hlediska hodnocení dopadu navrhovaných řešení je provedená analýza spíše kvalitativní než kvantitativní, tj. zaměřuje se zejména na posouzení mimopeněžních přínosů a nákladů, avšak na hospodářský efekt lze částečně (u některých navrhovaných opatření) usuzovat.

Cílem předloženého legislativního návrhu je zjednodušení a zefektivnění systému svobodného přístupu k informacím. **Předpokládaný finanční dopad na veřejné rozpočty** navržených změn by měl být neutrální. Zvýšení efektivity lze tedy spatřovat nejen v urychlení celého procesu při poskytnutí informací, ale rovněž ve snížení jeho finanční náročnosti.

Provozní náklady na chod Úřadu jsou při předpokládaném počtu 20- ti zaměstnanců odhadovány do 20-ti miliónů korun ročně. Předpokládá se srovnatelná úspora u nadřízených orgánů a správních soudů.

Následující grafy² ukazují počty kauz vedených na základě zákona o svobodném přístupu k informacím, vedených v soustavě správního soudnictví:

² Dotazování krajských soudů, leden-únor 2014, O. Kužílek



V letech 2012 a 2013 prudce narostl počet soudních sporů v oblasti práva na informace, a to jak u soustavy krajských soudů, tak i vedených u Nejvyššího správního soudu. Pokud by se průměrný náklad na jedno rozhodnutí NSS odhadl na 20 000 Kč, pak by pouze snížení na polovinu představovalo úsporu 2 milionů Kč ročně. Zároveň snížení počtu případů u krajských soudů na polovinu, pokud by se náklady na jeden odhadly na 10 000 Kč, představovalo cca 4 mil. Kč.

Lze usoudit, že snížení nákladů na soudní řízení by řádově korelovalo s náklady na zřízení navrhovaného Úřadu .

Jde tedy o **rozpočtově neutrální opatření**, vzhledem k předpokládanému úbytku agendy opravných prostředků a soudních sporů je pravděpodobné i celkové snížení nákladů veřejných rozpočtů.

Institut informačního příkazu umožňuje nadřízenému orgánu povinného subjektu po provedeném řízení o opravném prostředku (odvolání či stížnosti) povinnému subjektu přímo uložit poskytnutí informace. Tím se odstraní časté zacyklení celého řízení, které s sebou přináší neúčelně vynaložené náklady, a to jak na straně žadatele, tak na straně povinného subjektu, jeho nadřízeného orgánu a soudu. Zjednodušení celého procesu se tedy kladně promítne i do jeho finanční náročnosti.

Mimoekonomické dopady navrhované právní úpravy se vztahují k jejímu základnímu cíli – zefektivnění systému svobodného přístupu k informacím a nepochybně též zvýšení míry transparentnosti povinných subjektů při výkonu svěřené působnosti, resp. činnosti. V tomto ohledu návrh postupuje směrem způsobilým vyvolat zamýšlené důsledky.

Předkladatel konstatuje, že předkládaný návrh zákona nevyvolá žádné negativní dopady v oblasti životního prostředí ani v sociální oblasti. Předložený návrh nemá dopad na rovnost mužů a žen, resp. z hlediska zákazu diskriminace.

Podpora podnikání

Návrh zásadním upřesněním a zprůchodněním poskytování informací pro opakované použití a implementací Směrnice RE- USE způsobem umožňujícím jejich další zpracovávání nepochybně významně podpoří podnikatelské subjekty a vznik pracovních míst.

Návrh nebude mít žádné dopady na specifické skupiny obyvatel a nebude mít protiústavní dopad na ochranu osobnosti a osobních údajů.

Určité administrativní zatížení může přinést *přechod na nový systém publikačních schémat*. Půjde však o přechodný stav (v řádu týdnů), poté by naopak měla zátěž poklesnout tím, že aktivně zveřejněné informace předejdou určitému počtu podávaných žádostí. Nový stav by navíc pro povinné subjekty měl být snadnější, protože Úřad by měl dodávat jasný návod a podporu k publikačním schématům.

Korupční rizika

Návrh nemá žádná korupční rizika, naopak, posilováním transparentnosti veřejné správy a snižováním prostoru pro „výkladovou libovůli“ zákona o svobodném přístupu k informacím může mít pozitivní vliv na zvyšování informovanosti veřejnosti a tím pádem i posílení veřejné kontroly povinných subjektů.

4. Implementace doporučených variant a vynucování

Implementace předkládaného návrhu vyžaduje vytvoření Úřadu pro ochranu informačních svobod.

Respektování zákonné úpravy je zajištěno podle povahy věci:

- prostředky správního řízení a správního soudnictví,
- nově zavedenými sankčními opatřeními,

- nově zavedenými procesními postupy, zejména informačním příkazem či možností překonat stav, kdy povinný subjekt nepředá spisovou dokumentaci.

Předkládaný návrh neobsahuje řešení, která by představovala zvýšené riziko z hlediska proveditelnosti a vynutitelnosti, naopak jeho hlavním cílem je zásadní zvýšení vynutitelnosti.

5. Přezkum účinnosti regulace

Účinnost předkládané novely zákona bude v praxi ověřována především nově zavedenými kompetencemi a povinnostmi Úřadu pro ochranu informačních svobod, zejména dozorem a kontrolou, vydáváním stanovisek, sledováním a vyhodnocováním poskytování informací na žádosti, aktivního zveřejňování informací, opakovaného použití informací a poskytování otevřených dat, dále běžnými metodami správního řízení, prostřednictvím řízení o opravných prostředcích a řízeními před správními soudy.

6. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky, relevantní jsou zejména čl. 17, a čl. 41 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Návrhy jsou přiměřené sledovanému cíli, podporují ústavním pořádkem zaručené právo na informace.

Nálezy Ústavního soudu, které se přímo věnují právu na informace, se většinou vztahují k vymezení okruhu povinných subjektů v kategorii „veřejná instituce“ (srov. nálezy sp. zn. III. ÚS 671/02, III. ÚS 682/02 a I. ÚS 260/06). Dále Ústavní soud řešil otázku ochrany soukromí a osobních údajů (v nálezu I. ÚS 517/10 k poskytování informací o členství aktivních soudců v „předlistopadové KSČ“) anebo ústavnost § 11 odst. 4 písm. b) InfZ z hlediska poskytování informací o *pravomocných* rozsudcích, když omezení informační povinnosti jen na *pravomocné* rozsudky zrušil. Navržené změny se těchto oblastí netýkají.

7. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Ústavní soud pojímá příslušné mezinárodní smlouvy, které garantují právo na informace, široce a zahrnuje do něj i právo na získávání informací od státu a dalších veřejnoprávních subjektů [srov. nálezy ÚS I. ÚS 517/10: *Jestliže je informace součástí (minimálně i) veřejné sféry, dopadá na ni základní právo na informace dle čl. 17 Listiny a čl. 10 Úmluvy. Toto základní právo a jemu odpovídající povinnost orgánu veřejné moci je klíčovým prvkem vztahu mezi státem a jednotlivcem. Jeho smyslem je participace občanské společnosti na věcech veřejných, tzn. že informování veřejnosti se týká fungování veřejné moci jako takové; pomocí těchto informací ji může veřejnost kontrolovat.*]. K této otázce dále srov. nálezy Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1885/10.

Z mezinárodních smluv se oblasti přístupu k informacím vztahuje Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod, publikovaná pod č. 209/1992 Sb. Ta v čl. 10 garantuje svobodu projevu a právo získávat informace (1. *Každý má právo na svobodu projevu. Toto právo zahrnuje svobodu zastávat názory a přijímat a rozšiřovat informace nebo*

myšlenky bez zasahování státních orgánů a bez ohledu na hranice. Tento článek nebrání státům, aby vyžadovaly udělování povolení rozhlasovým, televizním nebo filmovým společností. 2. Výkon těchto svobod, protože zahrnuje i povinnosti i odpovědnost, může podléhat takovým formalitám, podmínkám, omezením nebo sankcím, které stanoví zákon a které jsou nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, územní celistvosti nebo veřejné bezpečnosti, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky, ochrany pověsti nebo práv jiných, zabránění úniku důvěrných informací nebo zachování autority a nestrannosti soudní moci.). S touto povinností je navržená novelizace souladná.

Evropská úmluva dále v čl. 8 chrání právo na respektování rodinného a soukromého života (1. Každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence. 2. Státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.). Navržená novelizace nemění rozsah ochrany soukromí a osobních údajů, není proto s Úmluvou v rozporu.

Dále je pro Českou republiku závazný Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, publikovaný pod č. 150/1976 Sb. (srov. čl. 17 a čl. 19 odst. 2). Návrh je i s těmito ustanoveními plně v souladu.

8. Zhodnocení slučitelnosti návrhu s právními akty Evropské unie

InfZ v dnešní podobě implementuje směrnici Evropského Parlamentu a Rady č. 98/2003/ES o opakovaném použití informací veřejného sektoru, provedenou zákonem č. 61/2006 Sb., přičemž panovaly pochybnosti o tom, že implementace je dostatečná. Evropská komise zahájila řízení se Slovenskem, kde platí úprava velmi podobná české a kterou komise nepovažuje za dostatečnou implementaci Směrnice do slovenského Infozákona (podobný pohled má Komise údajně i na českou úpravu³).

Směrnice RE-USE navíc prošla v r. 2013 významnou novelizací. Bez promítnutí její aktuální podoby do InfZ by nepochybně nebyla splněna povinnost ČR směrnici implementovat.

Předložený návrh je v souladu s novelizovaným zněním uvedené směrnice a je tedy plně slučitelný s právem EU.

³ neformální sdělení slovenského ministerstva vnitra k možnosti implementovat Směrnici do slovenského zákona obdobně, jako to učinila ČR v r. 2006

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

ČÁST PRVNÍ

K bodu 1 §1

Do ustanovení se přidává stručný popis další významné části obsahu právní úpravy a zavádí se legislativní zkratka pro Úřad pro ochranu informačních svobod.

K bodu 2 § 2 odst. 1

Přes existenci judikatury se některé státem nebo samosprávnými celky ovládané společnosti nepovažují za povinné subjekty podle tohoto zákona. Návrh tedy staví najisto, které subjekty zákonu podléhají, a to včetně zdravotních pojišťoven. Termín „další veřejné instituce“ přitom může zahrnout i další subjekty, kde je ve veřejném zájmu jejich informační otevřenost.

K bodu 3 § 2 odst. 2

Nově navržené znění vymezení povinných subjektů s částečnou informační povinností reaguje na rozsudek Krajského soudu v Brně č.j. 62 A 26/2012-129 z 7.6.2013. Rozsudek uvádí, že *„Svěřuje-li zákon určitý výkon veřejné správy správnímu orgánu (jenž je bezesporu povinným subjektem podle zákona o svobodném přístupu k informacím) a současně tomuto správnímu orgánu umožňuje tímto výkonem veřejné správy pověřit jiný subjekt (tedy výkon veřejné správy původně uložený správnímu orgánu takto delegovat), je třeba na tento pověřený subjekt nahlížet při výkonu veřejné správy shodně jako na správní orgán, který je primárně k výkonu této veřejné správy určen.*

K bodu 4 § 2 odst. 3

S ohledem na specifičnost poskytování informací pro opakované použití ve smyslu Směrnice RE-USE je nutno, aby InfZ měl přednost pro případy, kdy jde o tento typ poskytování informací. Jde například o situaci, kdy by měl informace pro opakované použití poskytovat Český zeměpisný a katastrální úřad, u kterého však platí, že jednotlivou informaci nelze požadovat podle InfZ, ale jen pouze postupem stanoveným v zákonu č. 344/1992 Sb. o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon). Podobným případem bude archivní zákon. Speciální úpravy případného poskytování pro opakované použití, které mohou být v takových zákonech upraveny, budou tedy mít povahu nadstandardní úpravy, avšak nebudou moci vyloučit uplatnění dalších forem poskytování pro opakované použití podle InfZ, pokud tyto jsou technicky realizovatelné a nepřinášejí nepřiměřenou zátěž.

K bodu 5 § 2 odst. 4

Dosavadní formulace by vylučovala poskytování informací v případě, kdy jde o informace pro opakované použití v té podobě, že se pravidelně poskytuje určitá informace v aktualizované podobě, například ve formě přírůstkových souborů nebo aktualizace. Proto je nutno zavést výjimku z výluky nově vznikajících informací z působnosti zákona pro případy, kdy se jedná o typově stejnou informaci, která se opakovaně vytváří na základě nových skutečností, anebo o stejnou informaci (soubor), pouze doplněný o nové údaje. Zároveň je podmínkou tohoto postupu okolnost, že žádost směřuje k poskytnutí pro opakované použití, které je podmíněno specifickými technickými podmínkami poskytování, například vytvořením webového rozhraní.

Uvedenou změnou se tedy nezavádí povinnost povinného subjektu vytvořit na základě žádosti novou informaci, která dříve neexistovala, pouze v případě, kdy ji sám z vlastní aktivity pravidelně „aktualizuje“, umožnit její opakované získávání.

K bodu 6 § 3 odst. 2

Jazyková úprava přesněji vystihující věcný obsah ustanovení, nemění právní obsah.

K bodu 7 § 3 odst. 5

S ohledem na postupně vyvinutou dominanci internetu jako formy zveřejnění informací a jeho širokou dostupnost, snadnější než jiné dosud vyjmenované formy zveřejnění, se vypouští ostatní možnosti, jak splnit povinnost zveřejnit informaci. Vypouští se tedy příkladný výčet zveřejnění informace tím, že je vydaná tiskem nebo na jiném nosiči dat umožňujícím zápis a uchování informace, vystavená na úřední desce, s možností dálkového přístupu nebo umístěná v knihovně poskytující veřejné knihovnické a informační služby.

K bodu 8 § 3 odst. 7 až 15

V odst. 7 se zavádí definice opakovaného použití informací. Definice přejímá znění definice ze Směrnice RE-USE.

V odst. 8 se zavádí definice zvláštního typu informace, která se v typově stejné podobě opakovaně vytváří ve vztahu k typově stejnému obsahu.

Jde o situace, kdy žadatel požádá o určitý typ informace, který je ve stejné podobě pravidelně vytvářen, anebo o určitý dataset (soubor), který je pravidelně aktualizován, s tím, že požaduje, aby mu nadále byly tyto nově vytvářené či aktualizované informace poskytovány. Například by mělo jít o sestavu usnesení zastupitelstva obce anebo o aktualizované soubory určité databáze. Naopak by nemělo jít o nově vzniklá rozhodnutí správních orgánů ve stejné agendě, ale přijímané v individuálních případech.

V odst. 9 až 12 se zavádí definice pojmů, potřebných pro formulaci povinností při publikaci ve formě tzv. otevřených dat. Definice se přejímá ze směrnice a z české terminologie. Definice metadat se přejímá z návrhu novelizace InfZ, vypracované v r. 2013 Ministerstvem vnitra. Definice strojově čitelného formátu, otevřeného formátu a otevřené formální normy vycházejí z čl. 2 odst. 6 až 8 Směrnice 2003/98/ES 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru ve znění Směrnice 2013/37/EU, které se přejímají, neboť jejich znění je exaktní a použitelné pro zákonnou normu.

V odst. 13 se zavádí legislativní zkratka kopie spisu, která je potřebná pro snadnou formulaci principu, že pro řízení o opravných prostředcích mezi povinným subjektem a nadřízeným orgánem (Úřadem) postačuje předávání spisu v elektronické podobě. Ponechává se však možnost pro případ, kdy povinný subjekt nemá prostředky na převedení listinných podkladů do elektronické podoby (skenování, fotografování).

V odst. 14 se uvádí definice univerzitní knihovny, potřebná pro vymezení nových povinností podle čl. 2 odst. 9 Směrnice 2003/98/ES 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru ve znění Směrnice 2013/37/EU.

V odst. 15 se upřesňuje, že stížností se rozumí podnět k zahájení řízení ze strany Úřadu, a to ve věci případného vydání informačního příkazu. Cílem je, aby bylo odděleno vlastní řízení o poskytnutí informace, kde rozhoduje povinný subjekt a nadřízený orgán a správní řízení vedené Úřadem v zákonem vymezených případech (opakované rozhodnutí o odmítnutí žádosti apod.).

K bodu 9 § 4 název

Název ustanovení se upřesňuje tak, aby vystihl jeho obsah.

K bodu 10 § 4 odst 2

Vypouští se požadavek vázaný na jiné formy zveřejnění, než na internetu (souvisí s odůvodněním 0). Nově se s použitím upřesněné terminologie formuluje povinnost, aby zveřejňované informace splňovaly požadavky na strojovou čitelnost, otevřený formát a metadata. Dopad úpravy zůstává stejný. Nově se stanoví výjimky pro případy, kdy takový technický postup není možný, vyvolal by nepřiměřenou zátěž nebo výjimku stanoví zákon.

K bodu 11 § 4 odst. 3

Doplňuje se požadavek, aby i při poskytnutí informace na jednotlivou žádost byla informace poskytnuta tak, aby pokud možno splňovala požadavky na strojovou čitelnost, otevřený formát a metadata.

K bodu 12 § 4 odst. 5 a 6

V praxi často dochází k nejasnostem, zda je povinný subjekt povinen vyhovět žadateli také ve formě, v níž mu informaci poskytne. Tento princip přitom zcela jednoznačně plyne ze Směrnice RE-USE. Pro zvýšení právní jistoty a instruktivitu pro povinné subjekty se příkladným výčtem uvádí nejvíce typické případy formy poskytnutí informace.

k písm. b)

Jako jedna z nejsnadnějších forem poskytnutí se uvádí zveřejnění (na internetu) s poskytnutím odkazu (linku). Tento postup pak navazuje na ust. § 6 a představuje tak možnost povinného subjektu vyhnout se jakémukoliv procesnímu postupu. Jde o nejefektivnější a zároveň nejméně administrativně zatěžující postup.

k písm. c)

Nahlížení do dokumentů, sestav informací či informačního systému představuje pro povinný subjekt nejméně zatěžující způsob, jak žadateli zpřístupnit informaci. Může navíc významně pomáhat pro zpřesnění a zúžení žádostí, požadujících kopie. Též může posloužit k přenesení zátěže s vyhledáním požadované informace na žadatele.

k písm. d)

Podobně je to s výslovným uvedením možnosti nahlížet přímo do informačního systému, a to buď umožněním přímo v sídle povinného subjektu na jeho zařízení (např. informační kiosek), anebo dokonce dálkovým přístupem, kdy žadateli může být zřízen časově omezený vstup do vymezené části systému, samozřejmě jen tehdy, pokud je to z hlediska informačního systému bezpečné. S ohledem na dále navržené upřesnění, že na internetu formulářově podaná žádost má též povahu žádosti dle InfZ, navrhuje se též jako formu poskytnutí informace zmínit její vyhledání pomocí takového formulářového dotazu.

k písm. f)

S ohledem na běžnou praxi, kdy žadatel snižuje zátěž povinného subjektu tím, že v žádosti nabídne formulář či tabulku, do které žádá požadované údaje vložit (včetně možnosti, že takový formulář vystaví na webu a požádá povinný subjekt o vložení údajů dálkovým přístupem), navrhuje se výslovně zmínit i tuto moderní formu poskytnutí informací.

K odst. 6

Pro oblast opakovaného použití informací, která se plynule překrývá s běžným poskytováním na jednotlivé žádosti podle předchozího odstavce, se výslovně uvádějí některé typické firmy poskytující, aby se dosáhlo právní jistoty žadatelů i povinných subjektů. Nejpraktičtější bývá v určitých situacích sdílení dat pomocí rozhraní API. V některých případech lze na základě licenční smlouvy pro žadatele realizovat určitý výběr informací. Pro případe opakovaně vytvářených informací se výslovně uvádí možnost dálkového přístup k nim, například tak, že jsou vystaveny na webové stránce povinného subjektu.

K bodu 13

Pro přehlednější členění zákona se navrhuje vložit nadpis, shrnující problematiku, upravenou v následujících ustanoveních.

K bodu 14

Dosavadní § 5 se z větší části nahrazuje novým pojetím aktivně zveřejňovaných povinných informací. Zavádí se princip **publikačních schémat**.

V § 5 odst. 1 až 6 se stanoví povinnost každého povinného subjektu přijmout schéma zveřejňování (publikační schéma), tj. popis toho, jaké informace, jakým způsobem a v jaké formě se zveřejňují. Použití schématu je podmíněno souhlasem Úřadu. Povinný subjekt buď prostě přejme modelové publikační schéma (odst. 3), anebo je přizpůsobí a rozvede podle svých potřeb. Zčásti půjde o sestavu informací podobnou dosavadním ustanovením § 5 odstavců 1 až 6.

Dále se stanoví povinnost zveřejnit schéma na místě všeobecně přístupném, tj. zejména na úřední desce. Toto zveřejnění se týká pouze schématu, nikoli samotných informací podle něj zveřejňovaných. Stejně jako dosud se ukládá zveřejnit publikační schéma na internetu, nyní však s výslovnou povinností zveřejnit jej tak, že je přístupné přímým odkazem z hlavní stránky z hlavní nabídky. Přitom se používá terminologie, která znamená:

webové sídlo	(webová) stránka
Celá www prezentace jednoho cíle, smyslu, poslání, subjektu (člověka, firmy, organizace, instituce) se společnou navigací, společným hlavním nadpisem, konzistentním vzhledem a společnou hlavní stránkou. Jde o danou adresu a všechny její podúrovně, všechny její podstránky souhrnně. Např. www.lhota.cz . (Anglicky website , web site, slovensky webové sídlo , polsky witryna internetowa, strony internetowe, serwis internetowy, rusky сайт [sajt], německy Website (z angličtiny), španělsky sitio web, sede web, italsky sito web, sito Internet.	Jedna konkrétní stránka na jedné konkrétní adrese. Např. www.lhota.cz/kontakt (anglicky web page, slovensky webová stránka, polsky strona internetowa, rusky веб-страница [web-stranica], německy Webseite (z německého výrazu pro běžnou papírovou stránku), španělsky página web, italsky pagina web;

zdroj: <http://www.adamek.cz/fim/tvorba-webu/web-stranka>), doplněno dle https://sk.wikipedia.org/wiki/Web_site a https://sk.wikipedia.org/wiki/Web_page.

Dále se stanoví povinnost skutečně podle tohoto schématu informace zveřejňovat a též schéma pravidelně aktualizovat. Povinnost zveřejnit samotné informace podle publikačního

schématu na webovém sídle a ve struktuře a s odkazy z publikačního schématu bude stanovena v modelovém publikačním schématu, vydaném Úřadem, tak, aby tímto podrobnějším technickým popisem nebyl zatěžován zákon. Totéž bude Úřad požadovat po vlastních publikačních schématech povinných subjektů, s nimiž bude vyslovovat souhlas.

Zveřejněním v rámci publikačního schématu však nenahrazuje jiné typy zveřejnění, které se například mohou lišit v aktualizaci, v záruce správnosti či v rozsahu zveřejněných informací.

V odstavcích 3 až 6 se upravuje procedura, kterou Úřad schvaluje či odvolává publikační schémata. Zakotvuje se záruka pro povinné subjekty, že nemohou být příliš často zatíženy změnou publikačního schématu.

K bodu 15 § 5a

Práva a povinnosti, upravené dosud v § 5 odstavcích 3 až 7, se pro přehlednost oddělují do nového ustanovení § 5a. Vypouští se ustanovení dosavadního § 5 odst. 4, které jsou nahrazeny systémem publikačních schémat. Vypouští se také ustanovení dosavadního § 5 odst. 6, neboť zveřejňování povinných informací prostřednictvím portálu veřejné správy, zamýšlené novelizací v r. 2006, se neprosadilo. Využití portálu VS je však nadále možné v rámci vydávaných publikačních schémat. Technické podrobnosti zveřejňování, uvedené v rušených odstavcích, se předpokládá stanovit v rámci modelového publikačního schématu, vydaného Úřadem.

Úřad vyhláškou určí, které veřejné rejstříky budou zveřejněny v podobě „otevřených dat“, tj. ve strojově čitelných formátech společně s metadaty (odst. 4). V takovém případě se pak toto zveřejnění stane součástí publikačního schématu. Předpokládá se, že vyhláška bude v souladu se závazky vlády v iniciativě „Partnerství pro otevřené vládnutí“ (Open Government Partnership – OGP), které vláda schválila usnesením ze dne 14. září 2011 č. 691, a Koncepcí katalogizace otevřených dat VS ČR.

Zároveň se zavádí administrativně zcela nenáročná povinnost uvést odkaz na rejstřík, který splňuje alespoň požadavek strojově čitelných dat, ve veřejném katalogu dat, který je základem uplatnění principu otevřených dat ve veřejné správě (odst. 5). Podle vývoje v oblasti otevřených dat bude na Úřadu, aby stanovil, který katalog veřejných dat se použije. V úvahu přichází například CKAN Czech Republic (<http://cz.ckan.net/>).

K bodu 16 § 6 odst. 2

S ohledem na rychlý rozvoj dostupnosti internetu se navrhuje vypustit oprávnění žadatele, který požádal o informaci elektronicky, a byla mu poskytnuta pouze odkázáním na internetovou adresu, kde již je zveřejněna, aby si ji mohl přesto vyžádat přímým poskytnutím, například elektronickou poštou nebo zasláním v listinné podobě.

K bodu 17 § 9

V praxi byly registrovány případy, kdy např. státem ovládaná společnost odmítla s poukazem na obchodní tajemství sdělit informace o tom, kterým osobám byly poskytnuty dary v celkovém ročním objemu přes 460 miliónů korun. Je ve veřejném zájmu, aby tyto informace byly dostupné. Navrhuje se postavit najisto, kdy se o obchodní tajemství nejedná.

K bodu 18 § 11 odst. 5

Novelizace Směrnice RE-USE přinesla zrušení výjimky z povinností při poskytování informací pro opakované použití pro knihovny, muzea a archivy. Proto je nutno ve formulaci výjimky pro školská zařízení stanovit výjimku z výjimky pro univerzitní knihovny, a dále z výčtu výjimek vypustit knihovny a muzea.

K bodu 19 § 11 odst. 7

Mezi důvody pro odmítnutí žádosti o informace se nově zařazuje i specifický případ kverulačních a podobných žádostí, které zneužívají právo na informace k jinému, než zákonem a Listinou předvídanému účelu, například k pomstě ve formě přetížení povinného subjektu. Tento problém se v posledních letech stal významnou hrozbou přístupu k informacím, ne pro skutečný počet a rozsah takových případů, ale pro mimořádnou konfliktnost některých, byť výjimečných, případů, kdy žadatel zahrnuje povinný subjekt bezúčelnými žádostmi, na něž následně nabaluje vrstvy nepřehledných procesních úkonů v rámci opravných prostředků, případně soudního sporu. Existují i případy, kdy skutečnou motivací takového postupu je pravděpodobně finanční příjem advokáta za zastupování, o který se může dělit se žadatelem.

Pojem „**zjevně nerozumná žádost**“ se navrhuje přejmout z Úmluvy Rady Evropy o přístupu k úředním dokumentům, kterou Česká republika podepsala, avšak ratifikační proces zatím nepostoupil.

Její článek 5 odst. 5 uvádí:

„Žádost o přístup k úřednímu dokumentu může být odmítnuta ... v případě, že žádost je zjevně nerozumná.“ („*A request for access to an official document may be refused... if the request is manifestly unreasonable.*“)

Pojem „nerozumný“ se z možných překladů anglického pojmu „unreasonable“ jeví jako optimální k tomu, aby zachytil jak případy záměrného bezúčelného zatěžování, tak kverulantní obsese, jakož i nevázně myšlených absurdních požadavků.

K bodu 20 § 13 odst. 1

Možnost podat žádost také obyčejným e-mailem bez elektronického podpisu se zachovává, je však nově upravena v § 20 odst. 3.

K bodu 21 § 13 odst. 4

S ohledem na technologické možnosti poskytování informací a předpoklad, že by se mělo stále více uskutečňovat automatizovanými postupy, se nově stanoví, že za žádost se také považuje situace, kdy žadatel na webové stránce povinného subjektu zadá do vyhledávacího formuláře zadání, na jehož základě je mu automaticky hledaná informace poskytnuta. Důvodem jsou situace, kdy povinné subjekty omezovaly tento přístup k informacím v domnění, že takový postup získání informace leží mimo realizaci ústavně chráněného práva na informace, a že jde pouze o využití dobrovolně nabídnuté funkcionality, kterou může povinný subjekt libovolně omezit mimo jakýkoliv proces, umožňující přezkum takového omezení. Pro tyto případy se také stanoví specifický redukováný proces vyřízení takové žádosti, kdy žadatel bude mít možnost podat proti odepření informací stížnost (viz § 14 nový odst. 10).

K bodu 22 § 14 odst. 2

Novelizací směrnice RE-USE nabývá většího významu otázka, zda informace pro opakované použití jsou požadovány pro obchodní nebo neobchodní účel (význam to může mít především ve vztahu k nově zahrnutým subjektům, tj. knihovnám, muzeím a archivům), je třeba, aby žádost toto rozlišení uvedla.

K bodu 23 § 14 odst. 5

Se zavedením nového požadavku na náležitosti žádosti o opakované použití informací se rozšiřuje také procesní postup při vyřízení žádosti, pokud žádost tyto náležitosti neobsahuje.

K bodu 24 § 14 odst. 8 až 10

Dosavadní forma implementace Směrnice RE-USE, která především stanoví povinnost vyhovět žadatelům v tom, jakou technickou a organizační formou požadují informace pro opakované použití poskytovat, tento aspekt v InfZ upravovala pouze náznakově a v praxi nebyla reflektována. Navrhuje se proto tuto povinnost stanovit výslovně a zvýšit tak právní jistotu a instruktivitu. Zároveň se stanoví přípustná odchylka a intence, jak má povinný subjekt při odchýlení se od základního principu postupovat.

Dosavadní úprava také neřešila specifický aspekt poskytování informací pro opakované použití, kterým je lhůta pro poskytnutí informací. Z logiky věci při poskytování informací pro opakované použití, jejichž hodnota je často dána rychlostí (okamžitostí) poskytnutí, například při pravidelném zasílání či zpřístupňování přírůstkových souborů, postrádá smysl lhůta 15 dnů pro poskytnutí informace. Proto se tento aspekt výslovně upravuje tak, že se informace poskytují v zásadě bezodkladně.

V odst. 10 se upravuje specifický proces poskytnutí informace na žádost, uskutečněnou pomocí formulářového dotazu (§ 13 odst. 4). Stanoví se limit 48 hodin, kdy při výpadku nebo záměrném omezení přístupu k informacím nemusí povinný subjekt tuto skutečnost žadateli oznámit. Povinností oznámit žadateli omezení přístupu se implementuje povinnost stanovená v čl. 7 odst. 4 Směrnice RE-USE, která ukládá subjektům veřejného sektoru zajistit, „*aby byli žadatelé o opakované použití dokumentů informováni o dostupných prostředcích pro zjednání nápravy ohledně rozhodnutí nebo postupů, které se jich týkají*“. Oznámením se myslí například zobrazení zprávy na stránce s formulářem pro dotaz, nebo zaslání elektronické zprávy na adresy potenciálních žadatelů, pokud jde o systém přístupu s registrací a je to vhodné.

K bodu 25 § 14a odst. 7

Dosavadní ustanovení § 14a o použití licenčních smluv neupravovalo otázku, kdy může povinný subjekt licenční smlouvu požadovat. Ne každé poskytnutí informací k opakovanému použití totiž vyžaduje licenci, povinné subjekty mohou mnoho informací poskytovat bez dalšího. S ohledem na právní jistotu a instruktivitu se navrhuje, aby možnost použít licenci byla přesně vymezena.

V případě autorského práva jde o případy, kdy licence je nutná k závazku žadatele, že při dalším využití získané informace bude správně uvádět autorství, případně též hradit autorskou odměnu.

V případě zvláštního poskytnutí jde o případy, kdy k takové formě poskytnutí je nutná určitá technická součinnost žadatele, například určité nastavení jeho počítače, případně ochrany před kybernetickým nebezpečím.

V případě opakované úhrady za způsob poskytnutí jde o případy, kdy povinný subjekt zpoplatňuje způsob poskytování informací, aniž bylo možné takové zpoplatnění vyžádat již při vyřízení prvotní žádosti (například se za pravidelné odebírání přírůstkových souborů platí jednou ročně).

V případě opakované úhrady nákladů za registraci jde o případy, kdy povinný subjekt nabízí notifikaci k určitým opakovaně vytvářeným informacím, a za registraci v systému notifikačním systému požaduje úhradu, přičemž nebylo možné tuto úhradu vyžádat již při vyřízení prvotní žádosti (například se platí jednou ročně).

K bodu 26 § 15 odst. 2

Implementuje se článek 4 odst.3 Směrnice RE-USE. Novelizace Směrnice zrušila pro knihovny, muzea a archivy výjimku z povinnosti poskytovat informace pro opakované použití, které jsou chráněny autorským právem. Tím vyvstala potřeba pro tyto subjekty stanovit výjimku z navazující povinnosti informovat žadatele o tom, kdo vykonává majetková práva k předmětu ochrany práva autorského, což nyní uvádí Směrnice v uvedeném ustanovení.

K bodu 27 § 15 odst. 3 až 6

Řada povinných subjektů se setkává s žádostmi, jejichž nepřiměřený rozsah nebo četnost, s jakou jsou podávány, působí nepřiměřenou administrativní zátěž. Je nicméně vhodné, aby posouzení skutečnosti, zda se jedná o tzv. „kverulantskou“ žádost, nečinil sám povinný subjekt ani jeho nadřízený orgán, ale nezávislá instituce s celostátním přehledem o tom, co lze již považovat za zjevně nerozumné. Návrh předpokládá, že tuto kompetenci bude mít Úřad, který věc posoudí ve zkráceném správním řízení. Zkrácení má přitom spočívat v tom, že prvním úkonem v předmětném řízení bude vydání prvoinstančního rozhodnutí. Vzhledem k potřebě krátkých lhůt pro rozhodování a s cílem eliminovat zvýšení administrativní zátěže Úřadu se v odstavci 5 navrhuje zavedení tzv. vyvratitelné právní domněnky.

K bodu 28 § 16 odst. 2

Uvedený odstavec specifikuje, které subjekty jsou nadřízeným orgánem vybraných povinných subjektů. Jedná se především o akciové společnosti ovládané státem skrze ministerstva, jejichž zástupci vykonávají akcionářská práva. V případě zdravotních pojišťoven se potom navrhuje, aby nadřízeným orgánem bylo ministerstvo zdravotnictví.

K bodu 29 § 16a odst. 1

Mezi situace, kdy může žadatel podat stížnost, se přidává případ, kdy bude z jakéhokoliv důvodu odepřen přístup k informacím získávaným automatickým vyřízením žádosti o informace pomocí formulářového dotazu. I takový přístup k informacím je chráněn čl. 17 Listiny a je proto třeba mu poskytnout procesní ochranu. Půjde tedy o případy, kdy například povinný subjekt zablokuje přístup do informačního systému z určité IP adresy. Předmětem stížnosti pak bude přezkoumat, zda toto odepření přístupu je oprávněné a v souladu s právním řádem.

Dalším navrženým důvodem k podání stížnosti je nesouhlas s licenční smlouvou. Povinný subjekt totiž může vyřídit žádost předložením licenční smlouvy. Ta však z různých důvodů nemusí být pro žadatele přijatelná a za určitých okolností ji může považovat za faktické odmítnutí žádosti. Proto je nutno tento dosavadní nedostatek úpravy opravit.

Posledním důvodem pro podání stížnosti je situace, kdy povinný subjekt opakovaně vydá rozhodnutí o odmítnutí žádosti. Nemělo by tak docházet k opakovanému administrativnímu ping pongu mezi povinným subjektem a nadřízeným orgánem.

K bodu 30 § 16a odst. 2

Z praxe není znám případ, kdy by žadatel podával stížnost proti vyřízení žádosti o informace ústní formou do protokolu. Omezit podání stížnosti na písemnou formu se tedy nejeví jako významné omezení procesních práv při přístupu k informacím, právní úprava se tak zjednoduší.

K bodu 31 § 16a odst. 3

Lhůtu pro podání stížnosti je nezbytné vázat i na stížnostní důvod dle § 16a odst. 1 písm. g).

K bodu 32 § 16a odst. 4 až 8

Nejkritičtější prvkem dosavadní úpravy řízení o opravných prostředcích je možnost zacyklení **do tzv. administrativního ping-pongu**. Prolomit protiprávní opakované odmítnutí žádosti obstruujícím povinným subjektem není možné jinak, než příkazem Úřadu přímo poskytnout informaci, namísto pouhého zrušení vadného rozhodnutí a vyslovením „závazného“ právního názoru, který ale v praxi naprosto není závazný a mnohé povinné subjekty s nadřízeným orgánem donekonečna polemizují. Pouze při vydání příkazu se poskytnutí informace stane exekvovatelným titulem. Proto je dalším navrženým prvkem pro odolnost procesu řízení v rámci přístupu k informacím proti obstrukcím zavedení **informačního příkazu. (viz odst. 6)**

Ve vztahu k samosprávě vyvolává zavedení informačního příkazu otázku minimalizace zásahu státu do samosprávy. Ovšem uplatnění principu minimalizace zásahu státu do samostatné působnosti by v tomto případě byla uplatněna nesprávně. Stát je jednoznačně oprávněný zasahovat do samostatné působnosti na základě zákona (čl. 101 odst. 4 Ústavy). Představa, že by státní orgán nesměl korigovat protiprávní rozhodnutí orgánů územních samosprávních celků v samostatné působnosti je lichá: v takovém případě by například Úřad pro ochranu osobních údajů nesměl přikázat obci ukončit nezákonné zpracování osobních údajů, anebo Česká inspekce životního prostředí by nesměla obci zakázat určitý zásah do životního prostředí.

V připomínkovém řízení k návrhu novely InfZ (2012-13, předkladatel MV) uvedla připomínková místa (Legislativní odbor Úřadu vlády, Technologická agentura, Zmocněnkyně pro lidská práva), že „*princip minimalizace zásahu státu do samosprávné působnosti by zde byl použit nesprávně. Přístup k informacím se sice z praktických důvodů začal při opravných prostředcích řešit z hlediska typu působnosti (do r. 2006 tomu tak nebylo), ovšem ústavně zaručené právo na informace tomuto rozdělení nemůže principálně podléhat. Občan má právo na informace za všech okolností, stát nemůže toto právo komplikovat a jeho výkon zbytečně protahovat a obstruovat z důvodu specifického vztahu státu a územní samosprávy.*

K bodu 33 § 16a odst. 9

Řízení, v němž Úřad vydá informační příkaz, je na straně jedné nutno vést rychle (rozhodnutí v prvním stupni může být prvním úkonem v tomto řízení), na straně druhé je třeba respektovat právo na spravedlivý proces a připustit možnost podat rozklad.

K bodu 34 § 16a odst. 10

Se vypouští pro nadbytečnost.

K bodu 35 § 17 odst. 1

V souvislosti se zavedením principu notifikace (viz 0) se navrhuje možnost ji zpoplatnit. Zpoplatnění je přitom stejně jako ostatní položky v novelizovaném ustanovení omezeny na „výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s registrací“. Je tedy zřejmé, že půjde o relativně bagatelní částky. Účel zpoplatnění je tak čistě regulační a má chránit před zneužitím.

K bodu 36 § 18 odst. 1

Dnešní naprostá nejednotnost formy Výročních zpráv způsobuje, že je prakticky nemožné získávat přehled o skutečném stavu v oblasti přístupu k informacím, a tedy i identifikovat a řešit typické problémy.

Výroční zpráva se proto zahrnuje do publikačního schématu, takže její podoba, včetně způsobu a formátu, kterým bude zveřejněna, bude sjednocena. To umožní oproti dnešnímu stavu doslova revoluční skok při automatizovaném sběru údajů z výročních zpráv povinných subjektů. Prakticky bez větších administrativních nákladů se tak získají kvalitní statistické informace o počtech žádostí a jejich typech, o množství použitých opravných prostředků a dalších rysech přístupu k informacím v ČR.

K bodu 37 § 18 odst. 2

Navrhuje se vypustit možnost povinného subjektu zařadit Výroční zprávu dle InfZ do jiné výroční zprávy, zpravidla o věcné činnosti povinného subjektu, jejíž vytváření mu ukládá jiný zákon. Toto opatření je zcela nezbytné, pokud má fungovat zamýšlená jednotná forma Výročních zpráv dle InfZ, umožňující automatizovaný sběr údajů o poskytování informací.

K bodu 38 § 18a

Zákon o svobodném přístupu k informacím se často označuje jako „*lex imperfecta*“, jelikož mu chybí sankce, které by jeho dodržování vynucovaly.

Navrhuje se tedy zavést správní delikt, pokutující povinný subjekt jako celek, pro případy, kdy nesplní povinnost poskytnout informaci. Uloženou sankci by povinný subjekt měl následně vymáhat po tom pracovníkovi, který tuto škodu způsobil.

Správní delikt se navrhuje tak, že jej lze projednat jen na návrh dotčeného žadatele, protože obdobně jako u přestupku se skutková podstata týká vyřízení konkrétní žádosti. V případě nesplnění opatření uloženého k nápravě jej lze samozřejmě projednat i bez takového návrhu.

č. V případě veřejných institucí se navrhuje výše sankce konstruovaná shodně jako v zákoně o účetnictví, protože porušení povinností při vedení účetnictví je srovnatelné porušením informačních povinností.

Žadatel bude muset návrh podat do 30 dnů ode dne uplynutí lhůty pro vyřízení žádosti v daném případě. Účastníkem řízení bude pouze povinný subjekt, uložená pokuta bude příjmem rozpočtu nadřízeného orgánu.

K bodu 39 § 19a a násl.

Úřad pro ochranu informačních svobod

Navrhuje se zřídit Úřad pro ochranu informačních svobod, jehož kompetence by se v zásadě týkala ochrany a naplňování práv zakotvených v článku 17 Listiny základních práv a svobod. Z více práv a svobod, které tento článek konstituuje, by Úřad konkrétně procesně řešil pouze agendu zákona z. č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím.

Volba podoby prosazovací instituce

Z více možností, které existují v mnoha jiných zemích, a lze s nimi srovnávat, se pro podmínky v ČR aktuálně jeví jako nejvhodnější zřízení samostatného úřadu, poměrně velmi štíhlého a využívajícího maximálně moderní komunikační technologie k provozním úsporám.

Možnost rozšíření stávajícího Úřadu pro ochranu osobních údajů o druhou kompetenci se nejeví jako možná jednak vzhledem k opakovanému zápornému stanovisku ÚOOÚ, jednak vzhledem ke kontroverzním postupům ÚOOÚ, které v poslední době často výrazně narušovaly principy transparentnosti (například zákazy pořizovat a zveřejňovat záznamy jednání zastupitelstev obcí, následně soudně odmítnuté, anebo zákaz zveřejňovat údaje o sponzorech politických stran). Koncepce „dvouoborového“ úřadu spojujícího jak ochranu osobních údajů, tak ochranu přístupu k informacím, totiž v zahraničí, kde se uplatňuje, stojí na principu „strážce hranice“ mezi ochranou soukromí a právem na informace, nikoli na soustavném souboji ochránců soukromí proti „škodlivé“ transparentnosti nebo naopak.

Na institucionální nezávislost musí navazovat personální nezávislost, již je zejména v mezinárodním srovnání a zkušenostech některých zemí třeba mínit nezávislost představitelů úřadu na politických stranách a exekutivě.

Organizace úřadu

Úřad se navrhuje jako velmi štíhlý, co se týká jeho vedení, do něhož se navrhuje pouze předseda a informační komisař.

Odměňování předsedy se stejně jako u mnoha jiných obdobných úřadů a institucí navrhuje odvodit od odměňování v NKÚ.

Navrhuje se formovat proces jmenování obdobně, jako je tomu u předsedy a inspektorů ÚOOÚ, tedy na návrh Senátu jmenuje prezident republiky.

Pro jmenování se požaduje profesionální znalost a významná zkušenost v problematice přístupu k informacím, a dále morální vlastnosti, ukazující zejména na nestrannost a integritu. Vyžaduje se též vysokoškolské vzdělání.

Pro jmenování se též navrhuje vyšší míra nezávislosti, resp. vyloučení střetu zájmů, a to princip „otáčivých dveří“, kdy se vylučuje, aby šlo o osobu, která byla méně než před pěti lety výrazně spojena jak s vyšší úrovní exekutivy ve veřejné správě, tak s politickými stranami.

Navrhují se též standardní postupy v případě odvolání.

Činnost Úřadu

Úřad bude povinen vydávat podrobnou výroční zprávu, která by se také měla stát analytickým a statistickým nástrojem pro sledování trendů v oblasti přístup k informacím a využití informací veřejného sektoru pro opakované použití, zejména v ekonomice, vědě a vzdělání.

K bodu 40 § 20

V přechodných a závěrečných ustanoveních se ruší ustanovení již plně konzumovaná, k situacím, v nichž se uplatní správní řád, se doplňuje řízení o stížnosti a správních deliktech, promítají se některé navržené změny a odstraňuje se chyba, která ve formulaci o použití správního řádu vznikla při nepřesném přepisu členění odstavců při novelizaci v r. 2006.

K bodu 41 § 21

Zmocňovací ustanovení se s ohledem na zřízení Úřadu mění tak, že dosavadní vyhláška o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací přejde od kompetence Úřadu. Nově se stanoví kompetence upravit vyhláškou také podrobnosti datové sady ve strojově čitelném formátu a veřejného katalogu dat, podle nově zavedené povinnosti v § 5 odst. 5. Návrh vyhlášky se nepředkládá, neboť se stanovuje lhůta pro její vydání do 31.12.2015.

Úplné znění zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím s vyznačením navrhovaných změn

Zákon č. 106/1999 Sb., ze dne 11. května 1999 o svobodném přístupu k informacím, ve znění zákona č. 101/2000 Sb., zákona č. 159/2000 Sb., zákona č. 39/2001 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 61/2006 Sb., zákona č. 110/2007 Sb., zákona č. 32/2008 Sb., zákona č. 254/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 123/2010 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 375/2011 Sb. a zákona č. 167/2012 Sb.:

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

§ 1

nadpis vypuštěn

Tento zákon zapracovává příslušný předpis Evropských společenství¹⁾ a upravuje pravidla pro poskytování informací, ~~a dále upravuje podmínky práva svobodného přístupu k těmto informacím~~ **a postavení Úřadu pro ochranu informačních svobod (dále jen „Úřad“).**

§ 2

Povinnost poskytovat informace

- (1) Povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány **a státem ovládané společnosti, územní samosprávné celky, a jejich orgány a jimi ovládané společnosti, příspěvkové organizace, státní podniky, zdravotní pojišťovny a další** veřejné instituce.
- (2) Povinnými subjekty jsou dále ty subjekty, kterým zákon svěřil ~~rozhodování o právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech fyzických nebo právnických osob~~ **působnost** v oblasti veřejné správy **nebo na které byla přenesena veřejnoprávní působnost jiného povinného subjektu**, a to ~~pouze v rozsahu této jejich rozhodovací činnosti~~ **svěřené nebo přenesené působnosti**.
- (3) Zákon se nevztahuje na poskytování informací, které jsou předmětem průmyslového vlastnictví^{1a)}, a dalších informací, pokud zvláštní zákon^{1b)} upravuje jejich poskytování, zejména vyřízení žádosti včetně náležitostí a způsobu podání žádosti, lhůt, opravných prostředků a způsobu poskytnutí informací; **to neplatí, pokud jde o informace pro opakované použití**.
- (4) Povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací **s výjimkou opakovaně vytvářených informací**.

Základní pojmy

- (1) Žadatelem pro účel tohoto zákona je každá fyzická i právnická osoba, která žádá o informaci.
- (2) ~~Možností dálkového přístupu~~ **Dálkovým přístupem** pro účely tohoto zákona je přístup k informaci neomezeného okruhu žadatelů pomocí sítě nebo služby elektronických komunikací²⁾.
- (3) Informací se pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakékoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního.
- (4) Informací podle tohoto zákona není počítačový program.
- (5) Zveřejněnou informací pro účel tohoto zákona je **informace zveřejněná dálkovým přístupem**, taková informace, která může být vždy znovu vyhledána a získána, zejména vydaná tiskem nebo na jiném nosiči dat umožňujícím zápis a uchování informace, vystavená na úřední desce, s možností dálkového přístupu nebo umístěná v knihovně poskytující veřejné knihovnické a informační služby podle knihovního zákona^{2a)}.
- (6) Doprovodnou informací pro účel tohoto zákona je taková informace, která úzce souvisí s požadovanou informací (například informace o její existenci, původu, počtu, důvodu odepření, době, po kterou důvod odepření trvá a kdy bude znovu přezkoumán, a dalších důležitých rysech).
- (7) **Opakovaným použitím informací je použití informací pro jiný než původní účel, pro který byly získány v působnosti povinného subjektu. Výměna informací mezi povinnými subjekty výhradně k plnění jejich působnosti nepředstavuje opakované použití^{2a)}.**
- (8) **Opakovaně vytvářenou informací je informace, která se ve stejném typu podoby opakovaně vytváří ve vztahu ke stejnému typu obsahu.**
- (9) **Metadata jsou pro účely tohoto zákona data popisující souvislosti, obsah a strukturu zaznamenaných informací a jejich správu v průběhu času.**
- (10) **Strojově čitelný formát je formát souboru s takovou strukturou, která umožňuje programovému vybavení v něm snadno nalézt, rozpoznat a získat z něj konkrétní údaje, včetně jednotlivých uvedených skutečností a jejich vnitřní struktury^{2c)}.**
- (11) **Otevřený formát je formát souboru, který není závislý na žádné platformě a je zpřístupněn veřejnosti bez jakéhokoli omezení, které by omezilo použití informací^{2d)}.**
- (12) **Otevřená formální norma je norma, která byla písemně stanovena a obsahuje specifikace požadavků na zajištění interoperability programového vybavení^{2e)}.**

- (13) **Kopii spisu je elektronická kopie spisového materiálu, zahrnující veškeré údaje potřebné pro posouzení žádosti a jejího vyřízení, včetně grafických.**
- (14) **Univerzitní knihovnou je knihovna vysoké školy univerzitního typu anebo její součástí^{2f)}.**
- (15) **Stížností se pro účely tohoto zákona rozumí podnět k zahájení správního řízení podle § 42 správního řádu, jehož předmětem je přezkoumání postupu povinného subjektu vůči žadateli.**

§ 4

Způsob, formát a jazyk poskytování informací

- (1) Povinné subjekty poskytují informace žadateli na základě žádosti nebo zveřejněním.
- ~~(2) Informace poskytovaná zveřejněním se poskytuje ve všech formátech a jazycích, ve kterých byla vytvořena. Pokud je taková informace zveřejněna v elektronické podobě, musí být zveřejněna i ve formátu, jehož specifikace je volně dostupná a použití uživatelem není omežováno.~~
- (2) **Informace v elektronické podobě povinný subjekt poskytuje alespoň v jednom otevřeném a strojově čitelném formátu spolu s metadaty; formát a metadata musí splňovat formální otevřenou normu^{2g)}. Výjimkou jsou případy, kdy to není možné, bylo by to pro povinný subjekt nepřiměřenou zátěží nebo tak stanoví zákon.**
- (3) Je-li informace poskytována na základě žádosti, poskytuje se ve formátech a jazycích podle obsahu žádosti o poskytnutí informace, pokud tento zákon nestanoví jinak. Povinné subjekty nejsou povinny měnit formát nebo jazyk informace, pokud by taková změna byla pro povinný subjekt nepřiměřenou zátěží; v tomto případě vyhoví povinný subjekt žádosti tím, že poskytne informaci ve formátu nebo jazyce, ve kterých byla vytvořena **a v souladu s požadavky předchozích odstavců.**
- (4) Pokud je požadovaná informace součástí většího celku a její vynětí by bylo pro povinný subjekt nepřiměřenou zátěží, poskytne povinný subjekt takový celek v souladu s tímto zákonem.
- (5) **Informace poskytuje povinný subjekt způsobem požadovaným v žádosti anebo způsobem odpovídajícím účelu zveřejnění; pokud žádost způsob poskytnutí neuvádí, přihlédně se k její formě a povaze. Informace poskytuje povinný subjekt zejména**
- a) poskytnutím kopie dokumentu v elektronické nebo listinné podobě zasláním elektronickou poštou, poštovní přepravou nebo jiným předáním informace,**
- b) zveřejněním spolu s poskytnutím cílové adresy zveřejněné informace,**
- c) umožněním nahlížet do spisu, dokumentu a jiných nosičů informací, sledovat zvukové a obrazové záznamy nebo přenosy, včetně možnosti pořídit kopii, snímek nebo záznam,**

d) umožněním nahlížet do souboru informací, a to i místním nebo dálkovým přístupem do informačního systému, včetně možnosti vyhledávat a pořídit kopii, snímek nebo záznam,

f) vložením informace do elektronického formuláře nebo obdobného elektronického prostředku uvedeného v žádosti.

(6) Informace pro opakované použití poskytuje povinný subjekt zvláštním způsobem poskytování, potřebným s ohledem na účinné využití informací žadatelem, zejména

a) sdílením dat prostřednictvím rozhraní informačního systému^{2h)},

b) zajištěním zvláštního výběru informací podle požadavků žadatele,

c) umožněním dálkového přístupu k opakovaně vytvářeným informacím²ⁱ⁾,

d) zajištěním častějšího sběru a vyhodnocování informací povinným subjektem, než bylo potřebné před dnem podání žádosti (§13).

(7) Pokud je to možné s přihlédnutím k povaze podané žádosti a způsobu záznamu požadované informace, poskytnou povinné subjekty informaci v elektronické podobě.

§ 5

Zveřejňování informací, **publikační schéma**

(1) Každý povinný subjekt musí pro informování veřejnosti ve svém sídle a svých úřadovnách zveřejnit na místě, které je všeobecně přístupné, jakož i umožnit pořízení jejich kopie, tyto informace:

a) důvod a způsob založení povinného subjektu, včetně podmínek a principů, za kterých provozuje svoji činnost,

b) popis své organizační struktury, místo a způsob, jak získat příslušné informace, kde lze podat žádost či stížnost, předložit návrh, podnět či jiné dožádání anebo obdržet rozhodnutí o právech a povinnostech osob,

e) místo, lhůtu a způsob, kde lze podat opravný prostředek proti rozhodnutím povinného subjektu o právech a povinnostech osob, a to včetně výslovného uvedení požadavků, které jsou v této souvislosti kladeny na žadatele, jakož i popis postupů a pravidel, která je třeba dodržovat při těchto činnostech, a označení příslušného formuláře a způsob a místo, kde lze takový formulář získat,

d) postup, který musí povinný subjekt dodržovat při vyřizování všech žádostí, návrhů i jiných dožádání občanů, a to včetně příslušných lhůt, které je třeba dodržovat,

e) přehled nejdůležitějších předpisů, podle nichž povinný subjekt zejména jedná a rozhoduje, které stanovují právo žádat informace a povinnost poskytovat informace a které upravují další práva občanů ve vztahu k povinnému subjektu, a to včetně informace, kde a kdy jsou tyto předpisy poskytnuty k nahlédnutí,

f) sazebník úhrad za poskytování informací,

g) výroční zprávu za předcházející kalendářní rok o své činnosti v oblasti poskytování informací (§ 18),

h) výhradní licence poskytnuté podle § 14a odst. 4,

i) usnesení nadřízeného orgánu o výši úhrad vydaná podle § 16a odst. 7,

j) elektronickou adresu podatelny.

a) zveřejňovat informace v souladu s publikačním schématem, které vydal Úřad nebo s nímž vyslovil Úřad souhlas (dále jen “publikační schéma”),

b) zveřejnit publikační schéma na svém webovém sídle a uvést jeho cílovou adresu v hlavní nabídce na úvodní webové stránce,

c) zpřístupnit na všeobecně přístupném místě ve svém sídle a svých úředních publikační schéma,

d) pravidelně aktualizovat publikační schéma.

(2) Zveřejněním informací podle publikačního schématu není dotčena povinnost zveřejňovat informace podle jiného právního předpisu.

(3) Úřad vyhláškou stanoví modelové publikační schéma pro povinné subjekty určité kategorie.

(4) Povinný subjekt může vydat vlastní publikační schéma opatřením obecné povahy, které upravuje

a) typy informací, které povinný subjekt zveřejňuje,

b) způsob a formát, kterým informace každého typu zveřejňuje,

c) sazebník úhrad.

(5) Pokud Úřad nevyslovil souhlas s vlastním publikačním schématem povinného subjektu, zveřejňuje povinný subjekt informace podle modelového publikačního schématu. Úřad vydává souhlas s publikačním schématem povinného subjektu na dobu určitou nebo neurčitou. Souhlas může odvolat; odvolání souhlasu je účinné po šesti měsících od jeho sdělení povinnému subjektu.

(6) Pokud povinný subjekt přijme příslušné modelové publikační schéma se změnami, podléhají souhlasu Úřadu jen tyto změny.

(2) Povinné subjekty jsou ve svém sídle povinny v úředních hodinách zpřístupnit:

— a) právní předpisy vydávané v rámci jejich působnosti;

— b) seznamy hlavních dokumentů, zejména koncepční, strategické a programové povahy, které mohou být poskytnuty podle tohoto zákona včetně případných návrhů licenčních smluv 2b) podle § 14a,

a to tak, aby do nich mohl každý nahlédnout a pořídit si opis, výpis nebo kopii.

§ 5a

Zveřejňování dalších informací

1) ~~(3)~~ Do 15 dnů od poskytnutí informací na písemnou žádost povinný subjekt tyto informace zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup, nejde-li o již zveřejněnou informaci. O informacích, poskytnutých v jiné než elektronické podobě, nebo mimořádně rozsáhlých elektronicky poskytnutých informací postačí zveřejnit doprovodnou informaci vyjadřující jejich obsah.

~~(4) Povinné subjekty jsou povinny zveřejňovat informace uvedené v odstavci 1 a 2 též způsobem umožňujícím dálkový přístup. Tato povinnost se nevztahuje na povinné subjekty, které jsou pouze fyzickými osobami. V případě informací uvedených v odstavci 2 písm. a) postačuje ke splnění této povinnosti uvedení odkazu na místo, kde jsou tyto informace již zveřejněny způsobem umožňujícím dálkový přístup. Strukturu zveřejňovaných informací stanoví prováděcí právní předpis.~~

2) ~~(5)~~ Povinné subjekty, které vedou a spravují registry, evidence, seznamy nebo rejstříky obsahující informace, které jsou na základě zvláštního zákona každému přístupné (dále jen „veřejný rejstřík“), jsou tyto informace povinny zveřejňovat v přehledné formě způsobem umožňujícím i dálkový přístup. Na tyto subjekty se pro tento účel nevztahuje povinnost zamezit sdružování informací podle zvláštního právního předpisu.^{3a)}

~~(6) Povinnost zveřejnit informace podle odstavců 4 a 5 splní povinný subjekt tím, že je způsobem umožňujícím dálkový přístup bez zbytečného odkladu zpřístupní správci portálu veřejné správy nebo mu je předá. Formu a datový formát zpřístupňovaných a předávaných informací stanoví prováděcí právní předpis.~~

3) Povinný subjekt může informace podle odstavce 1 zveřejnit i dalšími způsoby a s výjimkami uvedenými v tomto zákoně může zveřejnit i další informace.

4) Úřad vyhláškou stanoví případy, kdy publikační schéma povinného subjektu, který vede a spravuje určitý veřejný rejstřík, zahrnuje také zveřejnění jeho obsahu ve strojově čitelném formátu společně s metadaty; formát a metadata musí splňovat formální otevřenou normu^{3b)} (dále jen „zveřejnění rejstříku“).

5) Povinný subjekt, který zveřejňuje datovou sadu ve strojově čitelném formátu, na ni zveřejní odkaz ve veřejném rejstříku dat.

§ 6

Povinnost odkázat na zveřejněnou informaci

(1) Pokud žádost o poskytnutí informace směřuje k poskytnutí zveřejněné informace, může povinný subjekt co nejdříve, nejpozději však do sedmi dnů, místo poskytnutí informace sdělit žadateli údaje umožňující vyhledání a získání zveřejněné informace.

(2) Pokud žadatel, který nepodal žádost elektronicky, trvá na přímém poskytnutí zveřejněné informace, povinný subjekt mu ji poskytne.

§ 7

Ochrana utajovaných informací

Je-li požadovaná informace v souladu s právními předpisy ⁴⁾ označena za utajovanou informaci, k níž žadatel nemá oprávněný přístup, povinný subjekt ji neposkytne.

§ 8

zrušen

§ 8a

Informace týkající se osobnosti, projevů osobní povahy, soukromí fyzické osoby a osobní údaje povinný subjekt poskytne jen v souladu s právními předpisy, upravujícími jejich ochranu ^{4a)}.

§ 8b

Příjemci veřejných prostředků

- (1) Povinný subjekt poskytne základní osobní údaje ^{4b)} o osobě, které poskytl veřejné prostředky.
- (2) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na poskytování veřejných prostředků podle zákonů v oblasti sociální, poskytování zdravotních služeb, hmotného zabezpečení v nezaměstnanosti, státní podpory stavebního spoření a státní pomoci při obnově území ^{4c)}.
- (3) Základní osobní údaje podle odstavce 1 se poskytnou pouze v tomto rozsahu: jméno, příjmení, rok narození, obec, kde má příjemce trvalý pobyt, výše, účel a podmínky poskytnutých veřejných prostředků.

§ 9

Ochrana obchodního tajemství

- (1) Pokud je požadovaná informace obchodním tajemstvím ⁶⁾, povinný subjekt ji neposkytne. **Obchodním tajemstvím nejsou informace o osobě, které povinný subjekt poskytl dar.**
- (2) Při poskytování informace, která se týká používání veřejných prostředků, se nepovažuje poskytnutí informace o rozsahu a příjemci těchto prostředků za porušení obchodního tajemství.

§ 10

Ochrana důvěrnosti majetkových poměrů

Informace o majetkových poměrech osoby, která není povinným subjektem, získané na základě zákonů o daních, poplatcích, penzijním nebo zdravotním pojištění anebo sociálním zabezpečení⁸⁾ povinný subjekt podle tohoto zákona neposkytne.

§ 11

Další omezení práva na informace

- (1) Povinný subjekt může omezit poskytnutí informace, pokud:
 - a) se vztahuje výlučně k vnitřním pokynům a personálním předpisům povinného subjektu,
 - b) jde o novou informaci, která vznikla při přípravě rozhodnutí povinného subjektu, pokud zákon nestanoví jinak; to platí jen do doby, kdy se příprava ukončí rozhodnutím, nebo
 - c) jde o informaci poskytnutou Organizací Severoatlantické smlouvy nebo Evropskou unií, která je v zájmu bezpečnosti státu, veřejné bezpečnosti nebo ochrany práv třetích osob chráněna uvedenými původci označením „NATO UNCLASSIFIED“ nebo „LIMITE“ a v České republice je toto označení respektováno z důvodů plnění povinností vyplývajících pro Českou republiku z jejího členství v Organizaci Severoatlantické smlouvy nebo Evropské unii, pokud původce nedal k poskytnutí souhlas^{8a)}.
- (2) Povinný subjekt informaci neposkytne, pokud:
 - a) jde o informaci vzniklou bez použití veřejných prostředků, která byla předána osobou, již takovouto povinnost zákon neukládá, pokud nesdělila, že s poskytnutím informace souhlasí,
 - b) ji zveřejňuje na základě zvláštního zákona⁹⁾ a v předem stanovených pravidelných obdobích až do nejbližšího následujícího období, nebo
 - c) by tím byla porušena ochrana práv třetích osob k předmětu práva autorského^{2b)}.
- (3) Informace, které získal povinný subjekt od třetí osoby při plnění úkolů v rámci kontrolní, dozorové, dohledové nebo obdobné činnosti prováděné na základě zvláštního právního předpisu¹¹⁾, podle kterého se na ně vztahuje povinnost mlčenlivosti anebo jiný postup chránící je před zveřejněním nebo zneužitím, se neposkytují. Povinný subjekt poskytne pouze ty informace, které při plnění těchto úkolů vznikly jeho činností.
- (4) Povinné subjekty dále neposkytnou informace o
 - a) probíhajícím trestním řízení,
 - b) rozhodovací činnosti soudů, s výjimkou rozsudků,
 - c) plnění úkolů zpravodajských služeb,¹²⁾
 - d) přípravě, průběhu a projednávání výsledků kontrol v orgánech Nejvyššího kontrolního úřadu,
 - e) činnosti Ministerstva financí podle zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu nebo podle zákona o provádění mezinárodních sankcí.Ustanovení zvláštních zákonů¹³⁾ o poskytování informací v uvedených oblastech tím nejsou dotčena.

- (5) Povinný subjekt neposkytne informaci, která je předmětem ochrany práva autorského nebo práv souvisejících s právem autorským (dále jen "právo autorské")^{2b)}, je-li v držení
- a) provozovatelů rozhlasového nebo televizního vysílání, kteří toto vysílání provozují na základě zvláštních právních předpisů^{13a)},
 - b) škol a školských zařízení, které jsou součástí vzdělávací soustavy podle školského zákona^{13b)} a podle zákona o vysokých školách^{13c)}, **vyjma univerzitních knihoven,**
 - e) ~~knihoven poskytujících veřejné knihovnické a informační služby podle knihovního zákona^{2a)},~~
 - ~~ed)~~ Akademie věd České republiky a dalších veřejných institucí, které jsou příjemci nebo spolupříjemci podpory výzkumu a vývoje z veřejných prostředků podle zákona o podpoře výzkumu a vývoje^{13d)}, nebo
 - ed) kulturních institucí hospodařících s veřejnými prostředky, jako jsou ~~muzea,~~ galerie, divadla, orchestry a další umělecké soubory, **vyjma muzeí a knihoven.**
- Poskytování těchto informací v souladu se zvláštními předpisy tím není dotčeno.
- (6) Povinný subjekt neposkytne informaci o činnosti orgánů činných v trestním řízení, včetně informací ze spisů, a to i spisů, v nichž nebylo zahájeno trestní řízení, dokumentů, materiálů a zpráv o postupu při prověřování oznámení, které vznikly činností těchto orgánů při ochraně bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku, předcházení trestné činnosti a při plnění úkolů podle trestního řádu, pokud by se tím ohrozila práva třetích osob anebo schopnost orgánů činných v trestním řízení předcházet trestné činnosti, vyhledávat nebo odhalovat trestnou činnost nebo stíhat trestné činy nebo zajišťovat bezpečnost České republiky. Ustanovení jiných zákonů o poskytování informací tím nejsou dotčena^{13e)}.

(7) Povinný subjekt může Úřadu navrhnout odmítnout zcela nebo zčásti zjevně nerozumnou žádost o poskytnutí informace.

§ 12

Podmínky omezení

Všechna omezení práva na informace provede povinný subjekt tak, že poskytne požadované informace včetně doprovodných informací po vyloučení těch informací, u nichž to stanoví zákon. Právo odepřít informaci trvá pouze po dobu, po kterou trvá důvod odepření. V odůvodněných případech povinný subjekt ověří, zda důvod odepření trvá.

§ 13

Žádost o poskytnutí informace

- (1) Žádost o poskytnutí informace se podává ústně nebo písemně, ~~a to i prostřednictvím sítě nebo služby elektronických komunikací.~~
- (2) Není-li žadateli na ústně podanou žádost informace poskytnuta anebo nepovažuje-li žadatel informaci poskytnutou na ústně podanou žádost za dostačující, je třeba podat žádost písemně.
- (3) Ustanovení § 14 až 16a a § 18 platí pouze pro žádosti podané písemně.

- (4) **Žádostí je i požadavek na informaci zadaný dálkovým přístupem pomocí automaticky vyřizovaného formulářového dotazu v informačním systému povinného subjektu.**

§ 14

Postup při podávání a vyřizování písemných žádostí o poskytnutí informace

- (1) Žádost je podána dnem, kdy ji obdržel povinný subjekt.
- (2) Ze žádosti musí být zřejmé, kterému povinnému subjektu je určena, a že se žadatel domáhá poskytnutí informace ve smyslu tohoto zákona; **v žádosti o informaci pro opakované použití se též uvede způsob poskytnutí a zda je účel použití obchodní nebo neobchodní.** Fyzická osoba uvede v žádosti jméno, příjmení, datum narození, adresu místa trvalého pobytu nebo, není-li přihlášena k trvalému pobytu, adresu bydliště a adresu pro doručování, liší-li se od adresy místa trvalého pobytu nebo bydliště. Právnícká osoba uvede název, identifikační číslo osoby, adresu sídla a adresu pro doručování, liší-li se od adresy sídla. Adresou pro doručování se rozumí též elektronická adresa.
- (3) Je-li žádost učiněna elektronicky, musí být podána prostřednictvím elektronické adresy podatelny povinného subjektu, pokud ji povinný subjekt zřídil. Pokud elektronické adresy podatelny nejsou zveřejněny, postačí podání na jakoukoliv elektronickou adresu povinného subjektu.
- (4) Neobsahuje-li žádost náležitosti podle odstavce 2 věty první a adresu pro doručování, případně není-li elektronická žádost podána podle odstavce 3, není žádostí ve smyslu tohoto zákona.
- (5) Povinný subjekt posoudí žádost a:
 - a) brání-li nedostatek údajů o žadateli podle odstavce 2 postupu vyřízení žádosti o informaci podle tohoto zákona, zejména podle § 14a nebo 15, vyzve žadatele ve lhůtě do 7 dnů ode dne podání žádosti, aby žádost doplnil; nevyhoví-li žadatel této výzvě do 30 dnů ode dne jejího doručení, žádost odloží,
 - b) v případě, že je žádost nesrozumitelná, není zřejmé, jaká informace je požadována, ~~nebo~~ je formulována příliš obecně **nebo v žádosti o informaci pro opakované použití není uveden způsob poskytnutí a zda je účel použití obchodní nebo neobchodní,** vyzve žadatele ve lhůtě do sedmi dnů od podání žádosti, aby žádost upřesnil, neupřesní-li žadatel žádost do 30 dnů ode dne doručení výzvy, rozhodne o odmítnutí žádosti,
 - c) v případě, že požadované informace se nevztahují k jeho působnosti, žádost odloží a tuto odůvodněnou skutečnost sdělí do 7 dnů ode dne doručení žádosti žadateli,
 - d) nerozhodne-li podle § 15, poskytne informaci v souladu se žádostí ve lhůtě nejpozději do 15 dnů ode dne přijetí žádosti nebo ode dne jejího doplnění; je-li zapotřebí licence podle § 14a, předloží v této lhůtě žadateli konečnou licenční nabídku.
- (6) O postupu při poskytování informace se pořídí záznam.
- (7) Lhůtu pro poskytnutí informace podle odstavce 5 písm. d) může povinný subjekt prodloužit ze závažných důvodů, nejvýše však o deset dní. Závažnými důvody jsou:
 - a) vyhledání a sběr požadovaných informací v jiných úřadovnách, které jsou oddělené od úřadovny vyřizující žádost,
 - b) vyhledání a sběr objemného množství oddělených a odlišných informací požadovaných v jedné žádosti,

c) konzultace s jiným povinným subjektem, který má závažný zájem na rozhodnutí o žádosti, nebo mezi dvěma nebo více složkami povinného subjektu, které mají závažný zájem na předmětu žádosti.

Žadatel musí být o prodloužení lhůty i o jeho důvodech vždy prokazatelně informován, a to včas před uplynutím lhůty pro poskytnutí informace.

(8) Při poskytnutí informace pro opakované použití je povinný subjekt povinen vyhovět požadavku na zvláštní způsob poskytování (§ 4 odst. 7). Pokud požadovaný způsob poskytování včetně opatření nezbytných pro zajištění stanovené ochrany informací není technicky vhodný anebo představuje nepřiměřenou zátěž, může povinný subjekt rozhodnout, že informace poskytne odlišným způsobem, který je vhodný nebo nepředstavuje nepřiměřenou zátěž. Přitom dbá, aby odlišný způsob poskytnutí umožnil účelné využití informací podle zájmu žadatele.

(9) Opakovaně vytvářené informace pro opakované použití (§ 3 odst. 8), se po vyřízení žádosti poskytují bezodkladně po jejich vzniku tak, aby umožnily účelné využití informací. Nová žádost se nepodává.

(10) Na automatické vyřízení žádosti o informace pomocí formulářového dotazu (§ 13 odst. 4) se nevztahují odstavce 2 až 7. Pokud kvůli technickému omezení automatického vyřízení žádosti nelze informace poskytnout po dobu delší než 48 hodin, povinný subjekt to bezodkladně sdělí žadateli včetně poučení o možnosti podat stížnost podle § 16a. Sdělení se doručí žadateli jako odpověď na formulářový dotaz, a není-li to možné, zasláním datové zprávy na elektronickou adresu žadatele, pokud ji zadal; v jiných případech se sdělení nedoručuje.

§ 14a

Některá ustanovení o licenční nebo podlicenční smlouvě při poskytování informací

- (1) Má-li být informace, která je předmětem ochrany práva autorského ^{2b)}, poskytnuta na základě licenční nebo podlicenční smlouvy a majetková práva k předmětu ochrany práva autorského vykonává povinný subjekt, který není uveden v § 11 odst. 5, postupuje se ve věcech neupravených tímto zákonem podle autorského zákona ^{2b)}.
- (2) Odměna za oprávnění informaci užití nesmí být vyšší než úhrada podle § 17, nestanoví-li jinak zvláštní právní předpis nebo licenční smlouva mezi povinným subjektem a tím, kdo právo nakládat s předmětem práva autorského na povinný subjekt převedl.
- (3) Podmínky poskytnutí informace v licenční nebo podlicenční smlouvě (dále jen "licenční smlouva") musí umožňovat další užití informace žadatelem v souladu se žádostí, pokud tento zákon nestanoví jinak. Licence nebo podlicence (dále jen "licence") se poskytují jako nevýhradní, s výjimkou případů podle odstavce 4.
- (4) Povinný subjekt může poskytnout výhradní licenci pouze tehdy, je-li výhradní licence pro další šíření poskytované informace nezbytná a je-li to ve veřejném zájmu. Poskytne-li povinný subjekt výhradní licenci podle věty první, přezkoumá alespoň každé 3 roky trvání důvodů, na základě kterých byla výhradní licence poskytnuta.
- (5) Povinný subjekt zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup vzor licenční smlouvy, která může být žadatelem přizpůsobena konkrétní žádosti a použita jako návrh na uzavření licenční smlouvy.
- (6) Na ustanovení licenčních smluv uzavřených při poskytování informací podle tohoto zákona se nevztahuje ochrana obchodního tajemství.

- (7) **Povinné subjekty poskytují informace pro opakované použití bez licence. Pokud je to však nutné kvůli zajištění**
a) **ochrany autorského práva,**
b) **zvláštního způsobu poskytnutí (§ 4 odst. 6),**
c) **opakované úhrady odměny za zvláštní způsob poskytnutí (§ 4 odst. 6) nebo**
d) **opakované úhrady nákladů za registraci k poskytování opakovaně vytvořených informací pro opakované použití (§ 3 odst. 8)**
může povinný subjekt žádat uzavření licence pro opakované použití.

§ 15

Rozhodnutí o odmítnutí žádosti

- (1) Pokud povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti (dále jen "rozhodnutí o odmítnutí žádosti"), s výjimkou případů, kdy se žádost odloží.
- (2) Pokud nebylo žádosti vyhověno z důvodů ochrany obchodního tajemství podle § 9 nebo ochrany práv třetích osob k předmětu práva autorského podle § 11 odst. 2 písm. c), musí být v odůvodnění rozhodnutí uvedeno, kdo vykonává právo k tomuto obchodnímu tajemství nebo kdo vykonává majetková práva k tomuto předmětu ochrany práva autorského, je-li tato osoba povinnému subjektu známa. **Knihovny, muzea a archivy nemusejí v případě žádosti o opakované použití informací uvést, kdo vykonává majetková práva k předmětu ochrany práva autorského¹⁴⁾.**
- (3) **Povinný subjekt může navrhnout Úřadu odmítnout zcela nebo zčásti žádost, která je zjevně nerozumná (§ 11 odst. 7) do sedmi dnů ode dne, kdy mu došla. Bezodkladně o tom informuje žadatele a spolu s návrhem předá kopii spisu Úřadu.**
- (4) **Rozhodnutí o odmítnutí žádosti, která je zjevně nerozumná, Úřad doručí bezodkladně žadateli a povinnému subjektu. Rozhodnutí Úřadu je prvním úkonem ve správním řízení, jehož účastníky jsou žadatel a povinný subjekt.**
- (5) **Nevydá-li Úřad do deseti dnů od podání návrhu v prvním stupni rozhodnutí, kterým návrhu povinného subjektu vyhoví, povinný subjekt žadateli informaci poskytne.**
- (6) **Lhůta pro vyřízení žádosti povinným subjektem neběží od předání návrhu Úřadu do jeho vrácení.**

§ 16

Odvolání

- (1) Proti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti lze podat odvolání.
- (2) Povinný subjekt předloží odvolání spolu se spisovým materiálem nadřízenému orgánu ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení odvolání. **Nadřízeným orgánem státem ovládaných společností je ministerstvo, které disponuje největším podílem akcií povinného**

subjektu. Nadřízeným orgánem zdravotních pojišťoven je pro účely tohoto zákona ministerstvo zdravotnictví.

- (3) Nadřízený orgán rozhodne o odvolání do 15 dnů ode dne předložení odvolání povinným subjektem. Lhůta pro rozhodnutí o rozkladu je 15 pracovních dnů ode dne doručení rozkladu povinnému subjektu. Lhůtu nelze prodloužit.
- (4) Při soudním přezkumu rozhodnutí o odvolání na základě žaloby podle zvláštního právního předpisu soud přezkoumá, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout.

§ 16a

Stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace

- (1) Stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace (dále jen "stížnost") může podat žadatel,
 - a) který nesouhlasí s vyřízením žádosti způsobem uvedeným v § 6,
 - b) kterému po uplynutí lhůty podle § 14 odst. 5 písm. d) nebo § 14 odst. 7 nebyla poskytnuta informace nebo předložena konečná licenční nabídka a nebylo vydáno rozhodnutí o odmítnutí žádosti,
 - c) kterému byla informace poskytnuta částečně, aniž bylo o zbytku žádosti vydáno rozhodnutí o odmítnutí, ~~nebo~~
 - d) který nesouhlasí s výší úhrady sdělené podle § 17 odst. 3 nebo s výší odměny podle § 14a odst. 2, požadovanými v souvislosti s poskytováním informací, **nebo**
 - e) kterému při automatickém vyřízení žádosti o informace pomocí formulářového dotazu (§ 13 odst. 4) povinný subjekt sdělil, že kvůli technickému omezení automatického vyřízení žádosti nelze informace poskytnout, anebo po dobu 48 hodin nebyly informace poskytnuty bez takového sdělení,**
 - f) který nesouhlasí s návrhem licence, nebo**
 - g) kterému bylo opakovaně v téže věci vydáno rozhodnutí o odmítnutí žádosti**
- (2) Stížnost lze podat písemně ~~nebo ústně, je-li stížnost podána ústně a nelze-li ji ihned vyřídit, sepíše o ní povinný subjekt písemný záznam.~~
- (3) Stížnost se podává u ~~povinného subjektu~~ **Úřadu**, a to do 30 dnů ode dne
 - a) doručení sdělení podle § 6, § 14 odst. 5 písm. c) nebo § 17 odst. 3,
 - b) uplynutí lhůty pro poskytnutí informace podle § 14 odst. 5 písm. d) nebo § 14 odst. 7 nebo
 - c) doručení opakovaného rozhodnutí o odmítnutí žádosti podle § 15 odst. 1.****Úřad bezodkladně informuje povinný subjekt o podané stížnosti a zašle mu kopii spisu.**
- (4) O stížnosti rozhoduje ~~nadřízený orgán~~ **Úřad v samostatném správním řízení nebo bez tohoto řízení, shledá-li Úřad postup povinného subjektu zákonným.**
- (5) Povinný subjekt předloží ~~stížnost spolu se spisovým materiálem nadřízenému orgánu~~ **kopii spisu se svým vyjádřením Úřadu** do sedmi dnů ode dne, kdy mu **bylo podání stížnosti oznámeno** ~~stížnost došla~~, pokud v této lhůtě stížnosti sám zcela nevyhoví tím,

- že poskytne požadovanou informaci nebo konečnou licenční nabídku, nebo vydá rozhodnutí o odmítnutí žádosti; **o tom bezodkladně informuje Úřad.**
- (6) Nadřízený orgán **Zjistí-li Úřad** při rozhodování o stížnosti podle odstavce 1 písm. a), ~~b)~~ nebo ~~c)~~ **až g)** přezkoumá **nezákonný** postup povinného subjektu, a rozhodne tak, že:
- ~~a) postup povinného subjektu potvrdí,~~
a ~~b)~~ povinnému subjektu přikáže, aby ve stanovené lhůtě, která nesmí být delší než 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí nadřízeného orgánu **Úřadu**, žádost či **její část** vyřídil, případně předložil žadateli konečnou licenční nabídku, ~~nebo;~~ **pokud poskytnutí požadované informace nebrání žádný zákonný důvod, přikáže povinnému subjektu, aby požadované informace poskytl,**
- ~~e) usnesením věc převezme a informaci poskytne sám nebo vydá rozhodnutí o odmítnutí žádosti; tento postup nelze použít vůči orgánům územních samosprávných celků při výkonu samostatné působnosti;~~
b) povinnému subjektu přikáže, aby ve stanovené lhůtě, která nesmí být delší než 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí Úřadu, změnil licenční nabídku.
- (7) Nadřízený orgán **Úřad** při rozhodování o stížnosti podle odstavce 1 písm. d) přezkoumá postup povinného subjektu a rozhodne tak, že
- a) výši úhrady nebo odměny potvrdí,
b) výši úhrady nebo odměny sníží; ~~tento postup nelze použít vůči orgánům územních samosprávných celků při výkonu samostatné působnosti, nebo~~
a přikáže povinnému subjektu, aby požadované informace po zaplacení úhrady či odměny poskytl.
- ~~e) povinnému subjektu přikáže, aby ve stanovené lhůtě, která nesmí být delší než 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí nadřízeného orgánu, zjednal nápravu, jde-li o úhradu nebo odměnu za poskytnutí informace územním samosprávným celkem v samostatné působnosti.~~
- (8) Nadřízený orgán **Úřad** o stížnosti rozhodne do 15 dnů ode dne, kdy mu byla předložena. **Pokud povinný subjekt nepředložil kopii spisu se svým vyjádřením ve stanovené lhůtě a dostupné informace o právním a skutkovém stavu nevyvolávají důvodné pochybnosti, Úřad projedná věc na jejich základě.**
- (9) Rozhodnutí podle odstavců 6 a 7 se oznamuje žadateli a povinnému subjektu **a jeho vydání je prvním úkonem ve správním řízení s těmito účastníky.** Proti rozhodnutí vydanému podle odstavců 6 a 7 se nelze odvolat. Jde-li však o rozhodnutí podle odstavce 6 písm. c), nelze se odvolat pouze v případě, kdy rozhodl nadřízený orgán určený podle § 178 odst. 2 věty poslední správního řádu nebo podle § 20 odst. 5 tohoto zákona.
- (10) Je-li poskytnuta informace podle odstavce 6 písm. c), žadatel může ve smyslu odstavce 1 písm. a) nebo c) postupovat obdobně.

§ 17

Hrazení nákladů

- (1) Povinné subjekty jsou v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat, **s registrací k poskytování opakovaně vytvářených informací** a s odesláním informací žadateli. Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.

- (2) Pokud byla v licenční smlouvě sjednána odměna, nelze požadovat úhradu nákladů.
- (3) V případě, že bude povinný subjekt za poskytnutí informace požadovat úhradu, písemně oznámí tuto skutečnost spolu s výší úhrady žadateli před poskytnutím informace. Z oznámení musí být zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena.
- (4) Nesplní-li povinný subjekt vůči žadateli oznamovací povinnost podle odstavce 3, ztrácí nárok na úhradu nákladů.
- (5) Poskytnutí informace podle odstavce 3 je podmíněno zaplacením požadované úhrady. Pokud žadatel do 60 dnů ode dne oznámení výše požadované úhrady úhradu nezaplatí, povinný subjekt žádost odloží. Po dobu vyřizování stížnosti proti výši požadované úhrady lhůta podle věty druhé neběží.
- (6) Úhrada je příjmem povinného subjektu.

§ 18

Výroční zpráva

- (1) Každý povinný subjekt musí vždy do 1. března zveřejnit výroční zprávu za předcházející kalendářní rok o své činnosti v oblasti poskytování informací podle tohoto zákona, **Zpráva je součástí publikačního schématu (§ 5) a obsahuje následující údaje:**
 - a) počet podaných žádostí o informace a počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti,
 - b) počet podaných odvolání proti rozhodnutí,
 - c) opis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle tohoto zákona, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení,
 - d) výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence,
 - e) počet stížností podaných podle § 16a, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení,
 - f) další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona.
- ~~(2) Pokud má povinný subjekt zvláštním zákonem uloženou povinnost předkládat veřejnou výroční zprávu obsahující informace o jeho činnosti, začleňuje údaje podle odstavce 1 do této výroční zprávy jako její samostatnou část s názvem "Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím".~~

§ 18a

Správní delikt na úseku poskytování informací

- (1) **Jestliže povinný subjekt nesplní povinnost uloženou mu pravomocným rozhodnutím Úřadu, může mu Úřad uložit pokutu až do výše 200 000 Kč a v případě veřejných institucí až do výše 0,2 % hodnoty vlastního kapitálu podle jiného právního předpisu.**^{14b)}

(2) Řízení o uložení pokuty lze zahájit pouze na návrh žadatele, který musí být podán u Úřadu do 30 dnů ode dne, ve kterém marně uplynula lhůta pro splnění povinností uvedených v odstavci 1. Prvním úkonem ve věci je vydání rozhodnutí.

(3) Pokuta je příjmem státního rozpočtu.

§ 19

Umožnění přístupu k informacím nebo poskytnutí informací za podmínek a způsobem stanoveným tímto zákonem není porušení povinnosti zachovávat mlčenlivost uložené zvláštními zákony.¹⁵⁾

ČÁST DRUHÁ

ÚŘAD PRO OCHRANU INFORMAČNÍCH SVOBOD

Hlava I.

§ 19a

- (1) Zřizuje se Úřad pro ochranu informačních svobod se sídlem v Praze (dále jen "Úřad").**
- (2) Úřadu jsou svěřeny kompetence ústředního správního úřadu pro oblast práv a svobod podle čl. 17 Listiny základních práv a svobod, zejména svobodného přístupu k informacím v rozsahu stanoveném tímto zákonem.**

§ 19b

Úřad v oblasti své působnosti:

- a) rozhoduje o odmítnutí žádosti nebo její části podle § 15 odst. 3**
- b) rozhoduje o stížnosti podle § 16a a udělení pokuty podle § 18a,**
- c) vydává souhlas s publikačními schémata povinných subjektů, vydává modelová publikační schémata (§ 5) a veřejný rejstřík,**
- d) zpracovává a zveřejňuje výroční zprávu o své činnosti,**
- e) spolupracuje s obdobnými úřady jiných států, s orgány Evropské unie a s orgány mezinárodních organizací působícími v oblasti práva na informace,**
- f) metodicky podporuje uplatňování tohoto zákona, k jeho výkladu a zavádění vydává metodické pokyny pro povinné subjekty.**

ORGANIZACE ÚŘADU

§ 19c

- (1) V čele Úřadu stojí předseda. Zastupuje Úřad navenek a vydává rozhodnutí ve druhém stupni správních řízení vedených Úřadem.**
- (2) Vedoucím zaměstnancem Úřadu je informační komisař, který vydává rozhodnutí v prvním stupni správních řízení vedených Úřadem.**
- (3) Předseda Úřadu má nárok na plat, náhradu výdajů a naturální plnění jako prezident Nejvyššího kontrolního úřadu podle zvláštního zákona.¹⁶⁾**

§ 19d
Podmínky jmenování a odvolání

- (1) Předsedu Úřadu jmenuje a odvolává prezident republiky na návrh Senátu Parlamentu České republiky. Informačního komisaře jmenuje a odvolává prezident republiky na návrh Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.**
- (2) Předseda a informační komisař Úřadu jsou jmenováni na dobu šesti let, nejvýše na dvě po sobě jdoucí období.**
- (3) Předsedou a informačním komisařem Úřadu může být jmenován pouze občan České republiky, který
a) je svéprávný,
b) je bezúhonný, splňuje podmínky stanovené zvláštním právním předpisem^{16a)} a jeho znalosti, zkušenosti a morální vlastnosti jsou předpokladem, že bude svoji funkci řádně zastávat,
c) má ukončené vysokoškolské vzdělání.**
- (4) Bezúhonnou je pro účel tohoto zákona fyzická osoba, která nebyla pravomocně odsouzena pro úmyslný trestný čin nebo i trestný čin spáchaný z nedbalosti v postavení úřední osoby.**
- (5) Výkon funkce předsedy a informačního komisaře Úřadu je neslučitelný s funkcí poslance nebo senátora, soudce, státního zástupce, jakékoliv jiné funkce ve veřejné správě, funkce člena orgánů územní samosprávy. Dále je neslučitelný s členstvím v politických stranách a hnutích.**
- (6) Předseda ani informační komisař Úřadu nesmí zastávat jinou placenou funkci, být v dalším pracovním poměru ani vykonávat vzdělečnou činnost s výjimkou správy vlastního majetku a činnosti vědecké, pedagogické, literární, publicistické a umělecké, pokud tato činnost neohrožuje důvěru v nezávislost a nestrannost Úřadu.**
- (7) Z funkce je předseda nebo informační komisař Úřadu odvolán, přestal-li splňovat některou z podmínek pro jmenování, anebo pokud opakovaně rozhoduje v rozporu s rozhodnutími soudů.**

§ 19e
Výroční zpráva

- (1) Výroční zpráva Úřadu obsahuje zejména informace o rozhodovací a metodické činnosti a zhodnocení stavu v oblasti svobodného přístupu k informacím v České republice.**
- (2) Výroční zprávu předkládá předseda Úřadu pro informaci Poslanecké sněmovně a Senátu Parlamentu, prezidentu republiky a vládě každoročně do 30. dubna a zveřejňuje ji.**

ČÁST DRUHÁ TŘETÍ
PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 20

- (1) Povinnost uvedená v § 5 odst. 2 nastává dnem 1. ledna 2001. Pro obce, které nejsou městy,¹⁶⁾ povinnost podle § 5 odst. 2 nastává dnem 1. ledna 2002.**
- (2) Povinnost uvedená v § 5 odst. 3 nastává dnem 1. ledna 2002.**

- ~~(3) Lhůta pro poskytnutí informace [§ 14 odst. 3 písm. e)] a prodloužení této lhůty (§ 14 odst. 5) se v prvních 12 měsících od účinnosti zákona prodloužují na dvojnásobek, a dalších 12 měsíců se prodloužují o polovinu.~~
- (4) **1)** Pokud tento zákon nestanoví jinak, použijí se při postupu podle tohoto zákona
- a) pro rozhodnutí o odmítnutí žádosti,
 - b) pro **řízení o stížnosti nebo správním deliktu a**
 - c) v řízení o stížnosti pro počítání lhůt, doručování a náklady řízení **pro náklady řízení** ustanovení správního řádu¹⁷⁾; dále se při postupu podle tohoto zákona použijí ustanovení správního řádu o základních zásadách činnosti správních orgánů, ustanovení o ochraně před nečinností a ustanovení § 178; v ostatním se správní řád nepoužije.
- ~~(5) Nelze-li podle § 178 správního řádu nadřízený orgán určit, rozhoduje v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti ten, kdo stojí v čele povinného subjektu.~~
- (6) **2)** Informace, které se týkají přenesené působnosti územního samosprávného celku, poskytují orgány územního samosprávného celku v přenesené působnosti.

§ 21

- ~~(1) Vláda vydá nařízení, kterým upraví součinnost orgánů státní správy s obcemi při zajišťování povinností obcí podle § 5 tohoto zákona.~~
- (2) **1)** Vláda **Úřad** stanoví **nařízením vyhláškou**
- a) zásady stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací.
 - b) podrobnosti datové sady ve strojově čitelném formátu a veřejného rejstříku dat,**
 - c) modelová publikační schémata pro jednotlivé kategorie povinných subjektů,**
 - a to do 31.12. 2015.**
- ~~(3) Ministerstvo vnitra stanoví vyhláškou~~
- ~~a) strukturu informací zveřejňovaných o povinném subjektu podle § 5 odst. 1 a 2 způsobem umožňujícím dálkový přístup;~~
 - ~~b) osnovu popisu postupů podle § 5 odst. 1 písm. d);~~
 - ~~e) formu a datový formát údajů pro zpřístupnění nebo předání informací podle § 5 odst. 6.~~

§ 22

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2000.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.

Vybraná ustanovení novel

Čl.II zákona č. 61/2006 Sb.

Přechodná ustanovení

- 1) Pro vyřízení žádostí, které povinný subjekt obdržel přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se použijí dosavadní právní předpisy.

- 2) Licenční nebo podlicenční smlouvy, jimiž byla poskytnuta výhradní licence týkající se poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a které byly uzavřeny přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, pozbývají účinnosti uplynutím sjednané doby, nejdéle však 31. prosince 2008.

Poznámky pod čarou

¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2003/98/ES ze dne 17. listopadu 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru.

^{1a)} Například zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 529/1991 Sb., o ochraně topografií polovodičových výrobků, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách a o změně zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o ochranných známkách), ve znění zákona č. 501/2004 Sb.

^{1b)} Například zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, a zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ § 2 písm. h) a n) zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích).

~~2a) Zákon č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), ve znění zákona č. 1/2005 Sb..~~

~~**^{2a)} článek 2 odst. 4 Směrnice 2003/98/ES 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru.**~~

^{2b)} Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění zákona č. 81/2005 Sb.

~~**^{2c)} článek 2 odst.6 Směrnice 2003/98/ES 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru ve znění Směrnice 2013/37/EU**~~

~~**^{2d)} článek 2 odst. 7 Směrnice 2003/98/ES 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru ve znění Směrnice 2013/37/EU**~~

~~**^{2e)} článek 2 odst.8 Směrnice 2003/98/ES 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru ve znění Směrnice 2013/37/EU**~~

~~**^{2f)} hlava II zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách).**~~

2g) článek 5 odst.1 Směrnice 2003/98/ES 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru ve znění Směrnice 2013/37/EU.

2h) § 2 písm. q) zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, ve znění pozdějších předpisů.

2i) § 2 písm. a) zákona č. 480/2004 Sb., o některých službách v informační společnosti, ve znění pozdějších předpisů.

3a) § 5 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů.

3b) článek 5 odst.1 Směrnice 2003/98/ES 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru ve znění Směrnice 2013/37/EU.

4) Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.

4a) Například § 11 až 16 občanského zákoníku, § 5 a 10 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů.

4b) § 5 odst. 2 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb.

4c) Například zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 12/2001 Sb., o státní pomoci při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou a o změně zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů (zákon o státní pomoci při obnově území).

6) § 17 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

8) Například § 24 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, § 23 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů, § 14 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, § 24a zákona č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.

8a) § 64a zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 32/2008 Sb.

9) Například zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů.

11) Například zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 15/1998 Sb., o Komisi pro cenné papíry a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.

¹²⁾ § 5 a 8 zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách, ve znění zákona č. 118/1995 Sb.

¹³⁾ Například § 8a zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění zákona č. 292/1993 Sb., § 45 zákona č. 166/1993 Sb.

^{13a)} Zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu, ve znění pozdějších předpisů.

^{13b)} Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

^{13c)} Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

^{13d)} § 2 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje).

^{13e)} Zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a soudnictví ve věcech mládeže, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁴⁾ článek 4 odst.3 Směrnice 2003/98/ES 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru ve znění Směrnice 2013/37/EU.

^{14a)} Díl pátý zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

^{14b)} § 20 odst. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví

¹⁵⁾ Například zákon č. 15/1998 Sb., zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 283/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 6/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

¹⁶⁾ ~~Zákon č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.~~

¹⁶⁾ Zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců, ve znění pozdějších předpisů.

^{16a)} Zákon č. 451/1991 Sb.

¹⁷⁾ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád.

¹⁸⁾ § 17 odst. 1 zák. č. 300/2008 Sb. o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů